

126783.

CTOR 89

97 JUL. 2005
2014

REVISTA

PENTRU

MORALIZAREA

SI

INSTRUIREA

DETINUTILOR

DIRECTOR
RADU MIHAIU RACOVICANU
Directorul Penitenciarelor
si Institutelor de Prevenție

Secretar de redacție
L. GURIELI
Administratorul Penit. „Văcărești”

Nr. 1 - 4
IANUARIE - APRILIE
1 9 4 1

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Calea Văcărești Nr. 407 București

41009.

Cd. Nr. 57
IMP. „VĂCĂREȘTI”

Anul XIV, Nr. 1-4

APARE LUNAR

Se va distribui gratuit bibliotecilor și tuturor penitenciarelor din țară.

Fondator
SIMION E. NICULESCU

REVISTA

PENTRU

**MORALIZAREA ȘI INSTRUIREA
DEȚINUȚILOR**

sub auspiciile Direcțiunii Penitenciarelor
și Institutelor de Prevenție

Director
Radu Mihaiu Racoviceanu
Directorul Penitenciarelor și Institutelor de Prevenție

1-rie - Aprilie 1941

PUBLIcaȚIUNE
ENCICLOPEDICĂ ILUSTRATĂ
PENTRU DEȚINUȚI

și
Bibliotecile Penitenciarelor

Secretar de Redacție
L. GURIELI
Administratorul Penit. „Văcărești“

SUMAR

Urarea M. S. Regelui către armata țării	* * *
Păstorii și plugarii	V. Alexandri
Anul care sfârșește a fost un an de prăbușire și de ispășire	General I. Antonescu
Urarea revistei pentru noul an	* * *
Reabilitarea	I. Măcaș
„Destul“	Const. N. Carlovici
Flori Creștine	Al. Lascarov-Moldovanu
Anotimpuri Divine	Oreste Mihai Popescu
Activitatea culturală dela Penitenciare	* * *
Să sperăm	Natalia C. Vlădoi
Cristos a înviat	Mircea Dem. Rădulescu
Pe culmea Gojgothei	Const. Goran
Mironosițele	Al. Lascarov-Moldovanu
În noaptea Învierii	Vladimir Korolenko
Paștele la țară	G. T. Niculescu-Varone
Acum în primăvară	I. Luis
Mișcarea din Direcția G-lă a Penitenciarelor	C. Popescu, Subdir. Penit. V-rești
De demult	* * *
Puterea Creștinismului	Viorica Stârcea
Intr'o gară mică	Paul Ionescu Daniel
Haz de necaz	* * *
Popas lângă amintirea lui George Coșbuc	Ion Velicu
O epigramă inedită	George Coșbuc
Dumnezeu vede adevărul dar nu spune repede	L. N. Tolstoi
Căinele	* * *
Să rădem puțin	* * *
Trenul Fantomă	Const. Lucreția Vâlceanu
Cugetări	* * *
Noțiuni elementare de Pomicultură	Ed. Popovici, Dir. Penit. C-sebeș
Cum ne putem feri de boalele molipsitoare	Dr. Urechia

Această Revistă este lucrată de deținuți, în Atelierele Tipografiei Penitenciarului „Văcărești“

URAREA M. S. REGELUI CATRE ARMATA ȚARII

M. Sa Regele Mihai a dat următorul
ordin de zi către armată:

OSTAȘI,

Anul în care țara și-a văzut granițele sfărâmate, s'a sfârșit.

A fost anul în care voi, Ostași ai României, ați fost supuși la cea mai grea încercare prin care poate trece un soldat.

În sufletele voastre s'a dat acea luptă, nevoită de voi și nevăzută de nimeni, între onoarea și supunerea militară, luptă din care numai printr'o minune o armată

M. S. REGELE MIHAI I.

mai poate ieși întreagă.

Și armata noastră a ieșit cu sufletul întreg. Este singura mângâiere pe care o avem la sfârșitul acestui an de ispășire în care nici Dumnezeu nu ne-a cruțat.

În pragul noului an, întâiul Meu gând se îndreaptă către voi, ostașii Țării și ai Mei. Sigur de virtuțile voastre, încrezător în viitorul de mărire al scumpei noastre Patrii și cu nădejdea în Dumnezeu, vă urez vouă celor de sub arme cât și celor dela vatră : La mulți ani, cu izbândă.

Păstorii și plugarii

de U. Alexandri

*Priviți pe cele dealuri înalte, înverzite,
Pe-acele largi poene cu flori acoperite,
Priviți, străini de lume, păstorii cei Români,
Aproape de-a lor turme păzite de-ai lor câni.
Trăind o viață lină în tainica natură
Cu buciumul în mână, cu fluerul la gură.
Cerească limpezime, precum într'un izvor,
Alin se oglindește în sufletele lor...
Voi toți, cari de dâșii ați râs fără muștrare,
Jos capul, o! nemernici loviți de admirare.
Un paloș de izbândă există'n orice fier,
In tot păstorul astăzi există'un scutier!
Priviți pe cea câmpie frumoasă, roditoare,*

*Plugarii, muncitorii, lucrând în foc de soare.
Pe fața lor cea blândă, pe ochii lor cei vii,
Adie boarea dulce din verzele câmpii.
Sub mâna lor e sapa, hârlețul, coasa, plugul.
Alătura cu dâșii stau boii purtând jugul.
Și tot ce-i înconjoară, deal, luncă, șes, izvor,
E pacinic ca blândețea din sufletele lor.*

*Voi toți, cari de dâșii ați râs fără căință,
Jos fruntea, o! nemernici căzuți în umilință.
O spad'a răzbunării există'n orice lanț,
In tot Românul astăzi există'un Dorobanț!*

Mircești, Decembrie 1877.

ANUL CARE SFÂRȘEȘTE A FOST UN AN DE PRĂBUȘIRE ȘI DE ISPĂȘIRE.

ANUL CARE ÎNCEPE ESTE UN AN DE RĂSCRUCE ȘI DE REÎNVIERE.

În pragul noului an, dl General Antonescu, Conducătorul Statului, a făcut poporului român următoarea chemare:

Muncă și credință

Români,

În noaptea această s'ântă, ași voi să fiu pretutindenii, să fiu lângă fiecare dintre voi.

Să intru creștinește în tinda casei tale, *sătean trudit*, ca să-mi încălzesc cugetul la focul care pâlpăie în vatra ta săracă și credincioasă. Să-ți desmierd pruncii, să-ți privesc cu mândrie feciorii, pe care se reazimă toată puterea de viață a ta și a neamului. Ca să poți înțelege că tu ești Țara, că de hărănicia și credința ta și a copiilor tăi atârână bogăția și viitorul Patriei.

Să bat la ușa ta măruntă, *muncitor sbuciumat* și să-ți învînd o mână caldă de frate, ridicat și el prin muncă și prin trudă.

Ca să simți că munca ta este înțeleasă, că mă zbat pentru mulțumirea ta și a familiei tale împovărate. Această mulțumire va veni prin înfrățirea tuturor, prin munca noastră laolaltă, prin înțelegere și ascultare și nu pe cai ale ureii sau ale prăbușirii altuia. Fiindcă munca și credința înaltă, pe când invidia și ura surpă. Și tot gândul meu este să te înalț prin grijă curată și creștinească față de tine și de ai tăi.

Să urc treptele casei tale, *bogatule*, ca să știi că averea ta ne e scumpă — dacă este curată — fiindcă e a Țării. Că bucuriile casei tale, pe care alții nu le au ne încredințază că prin propria ta conștiință și înțelegere ne vei ajuta să facem din bucuria ta, bucuria altora.

Să intru în casa ta împodobită de gânduri, *cărturarule*, ca să îți poți da seamă că tăcuta ta suferință și îndirjita ta așteptare nu sunt fără izbăvire. Că apostolatul tău la școală, la altare, în dregătorii, nu este o risipă de faptă necântărită, neînțeleasă. Că pe gândurile și sufletul tău se reazimă toată încrederea noastră, toată puterea noastră de îndrumare și de creațiune.

Să pătrund ca un duh nevăzut, în cazărmi, acolo unde dormiți voi, *ostași scumpi*, braț de oțel al Țării,

și ca un părinte cu neliniștita iubire să-mi lipesc buzele pe frunțile voastre strănse pentru ca să puteți pricepe că asprimea adevărată din grijă și iubire pleacă.

Înțelegere și iubire

Ași voi mai ales, Români, frați dragi și încercați, să simțiți toți că astăzi mă străduiesc să fac să se cărmuiască cu înțelegere și iubire, iar nu cu trufie și asprime.

Ca toată râvna mea este să vă sting suferințele și să vi le îndrept, cu toată credința mea în Dumnezeu și oameni.

Știu că tu, *sătean trudit*, n'ai plug și n'ai haine; că ferul e scump pentru punga ta goală și bumbacul nu-ți

ajunge ca să-ți îmbraci copii; că pământul ți-a rodit puțin și gurile casei tale sunt multe.

Știu că tu, *meșteșugar chinuit*, nu-ți poți îndestula nevoile cu greul muncii tale; că râvnești să nu-ți mai vezi copii ofiliți și să-ți știi fruntea despovărată de griji și sărăcie.

Știu că tu, *bogatule*, ești turburat fiindcă ai voi pace și liniște pentruca să ai siguranța bunurilor tale și mulțumirea averii pentru urmașii tăi.

Și tu, *cărturarule*, care ai tăcut eri și taci și astăzi, știi că aștepti ceasul când Țara să-ți cinstească mintea, Neamul să-ți prețuiască sufletul.

Iar tu, *armată dragă*, ofițeri și ostași, știu că ai voi să-ți speli fruntea de rușinea înfrângerii și să meriți umbrele părinților și strămoșilor care au știut muri.

Un fir de lumină

Vă înțeleg toate așteptările, fiindcă sunt și ale mele. Din zori și până în zori, mă străduiesc să aduc un fir de lumină în întunericul suferințelor noastre.

Trebue însă să înțelegeți cu toții că numai Dumnezeu poate aduce izbăvirea prin minuni de fulger, și eu nu sunt decât om.

Am primit pe umerii mei povara Statului în ceasurile cele mai zbuciumate:

Dinastia zdruncinată și hulită, granițele trădate și prăbușite, sute de mii de români izgoșiți din vetrele lor cotropite și aruncați pe drumul desnădejdei, pierde

rea bogățiilor și veniturilor unei treimi din teritoriul Țării, sporirea sarcinilor pentru sprijinirea izgoniților, a funcționarilor și instituțiilor pribegii; nici un sprijin serios din afară, urmarea a unei politici de nesinceritate față de toți și izolarea Țării, neînțeleasă de nimeni și lovită de toți, descompunerea morală și pierderea autorității Statului prin greșeli pe cari le cunoașteți prea bine, o luptă aprigă între generații, un an agricol rău cu toate apăsările sărăciei, cu lipsa totală a aprovizionării orașelor și regiunilor de munte, înfâșșit, pedeapsa desfinului, prin cutremurele pustietoare care au lovit pe atâția dintre noi.

Români,

În această noapte de adevăr, de credință și de lumină nouă, nu vă cer decât o judecată dreaptă.

Nu vă cer gânduri de răsplată. Dar vă cer să înțelegeți că am făcut tot ceea ce un om sprijinit de Dumnezeu putea face.

Am întărit Dinastia, curățind Tronul de pete umilitoare și treptele lui de slugi nevrednice. Am întărit poziția Țării, sprijinind-o pe înțelegerea cu trei din cele mai mari și mai puternice imperii ale lumii, o înțelegere sigură și demnă, care să ne dea liniștea și să ne asigure propășirea viitorului în onoare.

O mare alianță economică

Am făcut o mare alianță economică, sprijinit de dl Hitler ca să pot reface tot inventarul agricol al Țării, să dăm țăranilor pluguri și tractoare, să întemeiem o industrie agricolă și să ne punem în valoare bogățiile refăcând și drumurile noastre.

Am sprijinit și așezat pe toți refugiații și instituțiile izgonite din teritoriile sfâșiate, expropriind 56.000 hectare, pentru a da rosturi de viață celor pribegi și dându-le ajutoare în bani tuturor.

Am repus Statul, pe cât am putut, pe baze de cinste și de muncă și am dat justiției întreaga răspundere a condamnării marilor vinovați de distrugerea averii publice, smulsă din jertfa cetățenească iar justiția a și pășit la îndeplinirea acestei sarcini.

Am luptat să împac generații, să folosesc energia creatoare a tineretului și să fac din regimul legionar o pârgie politică pentru sprijinul Statului pe tot ce este nobil și înălțător în tineret.

M'am străduit să înlătur toate umările anului rău agricol, aprovizionând regiunile sărace, controlând prețurile, stăvilind speculațiunile, și am făcut totul ca să ajut sinistrații, făcând legi și dând credite și ajutoare pentru reclădirea a tot ceea ce a fost cu putință.

Și cu toate aceste jertfe, pot să vă spun că am realizat economii în bugetul Statului, așa cum nu s'a făcut altădată.

După ce veți lua cunoștință de aceste împliniri, veți conveni, Români, că în trei luni de guvernare, am săvârșit tot ceea ce un om putea săvârși, în împrejurări atât de grele.

Să nu uităm că eram în pragul pierzării și al ocupației străine și că am străbătut o revoluție.

N'am sacrificat nici onoarea, nici liniștea, nici viitorul Neamului. Atâta pot să vă spun. Cine este Român și om, mă poate înțelege.

Unire și credință

Români,

Aceste zile de reculegere creștinească vin ca să ne aducă aminte că Fiul Omului a coborât printre noi ca să ne schimbe, a suferit apoi ca să ne înalțe și a murit ca să ne mântuiască.

Dumnezeu este în noi, în credința noastră. Să ne schimbăm, să ne înălțăm, să ne mântuim.

Tu, Române, care ai stat până astăzi deoparte, schimbă-ți sufletul și prinde-te în lanțul nostru de credință românească, fii verigă de temelie și statornicie.

Tu, Române, care ne-ai judecat până astăzi după interesele tale turburate, după ambițiile tale neimplinite, scutură-ți povara slăbiciunii.

Români,

În această noapte, când fiecare ascultă din străfunduri o sfântă și grea poruncă lângă vatra datine'or, înțelegeți că și Patria este o vatră de credință, care așteaptă flacăra voastră de iubire, din arderea jertfei noastre.

Uniți-vă, Români, în credință, în iubire de muncă. Uniți-vă din toate colțurile sfâșiate ale Neamului, din toate casele, ca să ducem mai departe străduința strămoșilor și viitorul copiilor noștri. Cum suntem strâns uniți într'un Dumnezeu, să fim strâns uniți într'o Țară.

Înțelegeți că deaceia ne-am pierdut granițele și drepturile și onoarea, fiindcă n'am știut să ne unim la vreme și să ne îndreptăm unii pe alții. Granițele unui neam se zidesc întâi în suflete și mor tot în suflete, atunci când un popor nu știe să le cinstească în inima fiecăruia. Unitatea și forța Neamului aduc plinătatea drepturilor. Anul care sfârșește a fost un an de prăbușire și de ispășire. Anul care începe este un an de răscruce și de reînviere.

Scuturați frunțile de neliniște; pregătiți piepturile de jertfă; întăriți inimile de credință. Țara are nevoie de toate sufletele, de toate brațele, de toate puterile. Un an nou, cu faptă nouă. Cu Dumnezeu înainte să strigăm, Români: Trăiască Majestatea Sa Regele, Trăiască Majestatea Sa Regina, Trăiască România.

URAREA REVISTEI PENTRU NOUL AN

„Revista pentru moralizarea deținuților“, în decursul celor treisprezece ani împliniți de când apare, a stat în permanență la dispoziția deținuților, ținându-i tovărășie în celulă, având întotdeauna la îndemână un sfat, o glumă, o istorioară ce vede un colț de viață trăită aevea, - din care se desprinde morala desăvârșită și perfect educatoare. A urmărit și a ajuns de multe ori să picure în inimi, lumina slovelor ei, un strop de îmbărbătare, de reculegere, de căință. A mângâiat cu căldura ei frunțile încrețite și s'a lipit de sufletele trudite legându-le rănilor și ajutându-le să se vindece, să se întărească.

A învățat apoi, cu bunătate și interes de de părinte, cum să-și ferească corpul de anumite boale mai frecvente, care-l pândesc la fiecare pas și odată prins nu-l cruță.

Cu plugarii a mers odată cu ei, alături de boi, la arat, la aruncat sămânța în pământ, aleasă cu îngrijire de cu vreme, la grăpat, la săpat, la cules, la treierat, la sădit și altoit de pomi, învățându-i pretutindeni cum să-și facă munca mai ușoară și mai rodnică.

Dacă s'ar fi putut ține o socoteală de contribuția ce a adus-o această revistă la moralizarea care este urmărită prin toate mijloacele în penitenciare, credem, că s'ar fi putut observa rezultate destul de satisfăcătoare.

Cu numărul de față, revista noastră face încă un pas spre un nou an ce începe, nutrită de aceleași bune intențiuni. O verigă nouă se adaugă la lanțul anilor muncii noastre, și am dori ca această muncă să fie înțeleasă cum se cuvine de toată masa deținuților de pretutindeni și fiecare să caute să ia din ea ce-i lipsește pentru îndreptarea lui, pentru îmbărbătarea lui, pentru alinarea suferințelor lui, fiindcă suntem siguri că nu există număr de revistă în care să nu poată găsi o povestire a unui caz asemănător, un sfat potrivit, o glumă ușor înțeleasă de mintea fiecăruia.

Anul nou, pentru acei ce se găsesc în închisori, își pierde din farmecul și visurile pline de nădejdi cu care-l privește omul liber. Pentru cei închiși însă trebuie să fie socotit ca un îndemn, ca o icoană sfântă în fața căreia să-ți faci controlul sufletului și cinstit, să-l verifice dacă începerea de an nou, îl găsește mai bun decât cum era în anul gârbovit de bătrânețe ce a trecut.

Urarea revistei noastre pentru noul an—este ca în mintea fiecăruia, să dea Dumnezeu, să încolțească cinstea, dorul de muncă, grija de a uita ce a făcut până acum, încrederea în sine pe mai departe, îndepărtarea regretului distrugător și oțelirea sufletului.

REABILITAREA

Una din problemele, una din preocupările de căpetenie a deținutului pătruns și conștient de păcatul său și de dorul de îndreptare și de reclasare în sânul societății este reabilitarea.

Cuvântul reabilitare formează în sufletul acestor deținuți speranța în viitor, mângâierea în prezent, tăria și curajul în pierirea păcatului, dorința de îndreptare, cu un cuvânt este toiagul înfîrmității sale sufletești.

În timpul activității mele educative la Institutul Central de Corecție pentru Minori, am fost mereu cercetat și întrebat asupra reabilitării judiciare prevăzută de legiuitor în art. 175 și următorii din c.p. fapt care m'a determinat, ca din acest capitol al c. p. să-mi formeze o bază, un pedestal moral, o structură al unui ciclu de îndrumare educativă.

Da, reabilitarea este ceva sublim, ceva sfânt pentru sufletul desorientat, pentru sufletul unui pierdut cu gând cîștit și dornic de a-și găsi calea mântuirii, cîlea vieții fără prihană calea ce duce spre ținta finală; ispășirea.

Având în vedere însă că în viață răsbește numai acela pregătit sufletește, răsbește numai acela care nu se lasă ispășit, numai acela care știe să ierte semenului său greșala, numai acela care știe potoli pornirile sale, numai acela care are încredere în virtuțile sale, în viitorul său bazat pe muncă, cinste și omenie, calea spre reabilitare

este foarte spinoasă.

Altfel reabilitarea judiciară, care îți pune condiții grele devine neaplicabilă. Pentru a îndeplini aceste condițiuni, de a nu suferi în acest timp altă condamnare, de a avea purtarea bună, de a avea un mijloc cinstit de existență, de a plăti cheltuielile de judecată, se cere ceace am spus înainte o întărire sufletească cu cele mai alese principii de morală și de omenie, adică să-ți ai întâi o reabilitare morală și atunci poți fi sigur că urmează și reabilitarea judiciară.

Reabilitarea morală este desigur înmîit mai grea decât menținerea cinstei, demnității și onoarei celui necăzut în greșală, deoarece Societatea, a cărei legi le-ai violat odată, este cu mult mai puțin încrezătoare în faptele și actele tale. Apoi Societatea are în sânul ei oameni buni și răi, înțelegători și neînțelegători, iertători și neiertători, împăciuitori și șicanatori, morali și imorali, care te vor înconjura deopotrivă în toate actele veșii tale. Aceștia din urmă nu vor conțeni să te ațâțe să te șicaneze, să te dojească, să te lovească și să te murdărească în toate, în tot ce ai tu mai scump în lume; în mândria eului tău, în sufletul tău.

Vor folosi, pentru ajungerea scopului lor păcatul tău din trecut. Te vor face hoț, barbit, criminal, etc. și nu vor conțeni până nu te vor vedea din nou căzut în păcat, când frumosul tău gând, nădejdea și speranța viitorului tău: reabilitarea, s'a oistrus pentru totdeauna.

Aceasta este realitatea, acesta este adevărul și toți acei cari nu vor căuta să-și întărească sufletele lor, să-și oțlească voințele lor pentru această luptă de răbdare, vor fi învinși. Deaceia căutați să vă înarmați pentru această luptă.

Iată câteva din armele de care aveți nevoie pentru a bi li pe cei răi, neînțelegători și răzbunători:

1 Să înlătuți sensibilitatea, adică să nu fii prea simțitor la orice lucru de nimic.

2 Să cauți cu cine vorbești, cu cine te în'ovărășești și cine te umilește. Omul înțelegător te va oroti și ajuta, iar rău', borbășul te va ațâța, câinele va lătra, dar tu caută-i de drum și de se va întâmpla să te încolțeașcă alungă-l cu vorba și nepăsarea ta.

3 Nu te considera sacrificat, adică să nu crezi că Societatea a cautat să se scape de tine numai ca în lipsa ta ea să-și facă mendrele.

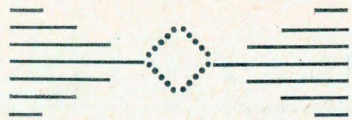
Mărturisește-ți păcatul sufletului tău, recunoaște-l și caută sa te îndreptezi, dar nu să te răzbuni.

4 Nu te autoinferoriza adică nu căuta să te faci atât de retribuit și atât de păcătos în cât numai ești vrednic de mila lui Dumnezeu și iertarea oamenilor. Credea învățăturile Mântuitorului și în bunătatea oamenilor.

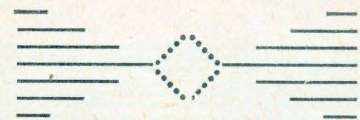
5 Nu te descuraja în greul luptei ce-ți vei da pentru existența ta, hotărăște-te pentru o meserie pe care s'o iubești și în care să te fixezi cu toată tăria sufletului tău. Aduți aminte de cuvintele, Păsările cerului și viețile pământului își au hrana și culcușul lor. Da, e greu să răsbești în viață, dar celui ce bate i-se deschide cel ce muncește nu duce grija zilei de mâine și cel ce cumpănește la tinereți are la bătrânețe.

Îndeplinind cu grija și cu sârguință toate aceste învățături reabilitarea o vei dobândi, iar viața va fi pentru tine și fericirea ta și a familiei tale. -

„DESTUL“

de Const. N. Carlovici

Cu ocazia sărbătoririi creștinești a Pomului de Crăciun petrecută într'un cadru înălțător de frăție, mi-a fost dată mie însărcinarea să personific pe acel ce a fost creiat din imaginație și care aduce bucuria celor mici și desfătarea celor mari, să personific pe acela ce într'o singură noapte trece pe la toți copiii din lume intrând în case pe coșuri, pe gaura cheii și le pune sub perină, îngerilor cu păr bălai, ce au adormit cu zâmbetul pe buze și cu gândul la el, daruri.

Darurile sunt în raport cu cuminenția copiilor. Darurile, mai adevărat, sunt în raport cu mijloacele părinților.

Eu n'am adus daruri. Am fost mai mult un, Moș-Crăciun simbolic. Eu am venit cu tobla după posibilitățile mele modeste, plină de mici sfaturi pentru deținuți și rugăminti pentru cărmuitorii țării să ne ierte și de data aceasta. Că nu ne-au ertat pe toți e că poate și-au cam pierdut încrederea în noi și ne lasă mai departe aici izolați de societate să ne frecăm de nevoi și de muștrări de conștiință, să ne rușinăm de faptele noastre, să ne pătrundem de ce am pierdut. Am pierdut libertatea — dragă — celei mai mici vietăți. Am pierdut-o pentru un timp limitat. O vom recâștiga prin expirarea pedepsei. Însă cea mai mare pricepere constă în cum vom și s'o păstrăm pentru totdeauna. Indemnul spre cele rele să căutăm să-l gonim din noi și să creiem în locu-i, satisfacția omului cinstit produsă de roadele muncii lui. Sunt cazuri când se poate observa cu prisosință, că noi deținuți, nu suntem mai răi ca cei liberi, dar lipsa de respect pentru avutul altuia, lipsa de voință de a ne câștiga necesarul prin muncă, lipsa de putere de a preîntâmpina provocarea la fel de fel de fapte, incompatibile cu menirea noastră, ne pune în inferioritate, ne separă, ne depărtează. Din această stare de inferioritate pe care singuri ne-am creat-o, ar trebui să încolțească germenul revoltei pe noi înșine, să ne svârcolim sub încreștarea păcatelor ce ne rod sufletul și să promitem nouă,

lui Dumnezeu și oamenilor — că e timpul să zicem cu hotărâre „destul“. Ne este dragă libertatea și vrem s'o păstrăm. Suntem dornici de-o vorbă bună, de-o prietenie. Aici fiind, aproape niciunul din cei de afară nu se gândesc cu plăcere la noi. Toți cei ce altădată ne fuseseră prieteni, cu căderea noastră în păcat se îndepărtează ca de un om contaminat de o boală molișitoare.

Dacă viața civilizată ce o trăim azi în Penitenciar nu ar fi fost introdusă prin părinteasca bună voință și fără greșită pricepere a celor ce sunt însărcinați să ne poarte de grijă între aceste patru ziduri, pentru puținele acele suflete cari sunt aici dintr'un capriciu al soartei, ar fi fost lînzecită durerea și ar fi contribuit în mod sigur ea o totală deprimare morală și îmbolnăvire fizică.

Aici mai mult ca ori unde avem nevoie de-o încurajare. Spre deplina noastră mulțumire, găsim întotdeauna această hrană, numai s'o cerem.

În Administrațiunea Penitenciarului Văcărești, sunt oameni ce 'și fac din îndatoririle ce le au față de serviciile ce prestează, adevărate apostolate.

Să profităm de această contribuție pentru îndreptarea noastră. Să profităm și să speculăm până la maximum și să ne adăpăm din izvorul de bună înțelegere a conducătorilor noștri, ce ne pun la dispoziție sufletele lor. Să luăm din bunătatea lor și s'o lipim de inimile noastre, ca atunci când va veni ceasul liberării noastre să pășim senini și să avem în noi deplină încredere că nu ne vom mai întoarce.

.....

Acestea sunt micile sfaturi pe care vi le aduc ca daruri de Anul Nou, iar ca urare pentru 1941, — doresc din tot sufletul meu de Moș-Crăciun improvizat, să ne aducă încredere în noi, putere de muncă și să ne ajute să ne purificăm sufletul, ferindu-ne de păcat ca să ne putem fi de folos nouă, alor noștri și țării.

Tâlharul de pe cruce

La un duhovnic bătrân și înțelept veni un mare tâlhar.

Căzând în genunchi și lăcrămând, tâlharul strigă cu desnădejde spre duhovnic:

— „Mari și grele sunt păcatele ce-am săvârșit!... Ce pot face, părinte?“

Duhovnicul îi răspunse cu blajină tărie:

— „Să faci pocăință!...“

Tâlharul zise:

— „Dar se va putea, oare, găsi pocăință vrednică de faptele ce am făcut?, — și pedeapsă destulă pentru ele?“

Duhovnicul, văzând o asemenea pornire de bună penitență, îi zise:

— „Iată, vreme de șapte ani, vei săvârși pocăință — și Dumnezeu îți va trece toate păcatele“...

Tâlharul, bătându-se cu fruntea de pământ, grăi:

— „Numai șapte ani, părinte, pentru atât de grele păcate? E cu mult prea puțin... Mi-ar trebui zece vieți de om, ca să le spăl pe toate“...

Duhovnicul văzând o atât de sinceră căință, îi puse mâna pe cap—și-i zise:

— „Iată, vei posti și te vei ruga vreme de trei luni, — și Dumnezeu văzând adevărata ta părere de rău — îți va ierta păcatele“...

Atunci tâlharul începu a plânge jalnic — și a se bate în piept, zicând:

— „Nu părinte, nu mă despovăra așa de lesne... Te rog nu fii blând cu mine, ci dă-mi după faptele mele, cele multe și ticăloase“... — și nici ochii nu vroia să-i ridice spre duhovnic.

Simțind cum harul Domnului lucrează asupra sufletului celui îngenunchiat, duhovnicul îi zise:

— „Iată, Dumnezeu văzându-ți căința cea mare—și căutând spre tine, îmi poruncește să-ți zic: Roagă-te acum cu putere Lui, — și de îndată toate păcatele tale îți vor fi iertate“...

Tâlharul, căzând din nou cu fruntea în pământ, plângea fără oprire, zicând:

— „Sunt vrednic de toate pedepsele iadului, iar cuvânt de rugăciune nu se cade să iau“...

Ridicându-l de jos, duhovnicul îi spuse, cu lacrimile în ochi:

— „Spune Tatăl nostru“!...“

Stând în genunchi, tâlharul rosti, cu înghițituri, rugăciunea domnească.

Când o sfârși, căzu fără suflare la pământ, răpus fiind de boala care i-se trăsese din pricina multelor lui păcate.

Duhovnicul îi închise ochii, șoptind: „Doamne, Fii milostiv, precum odinioară pe cruce, cu tâlharul“...

In zarea vremei, se înălțau, nevăzute, trei cruci...

Pe una din ele stătea agățat un tâlhar, care, în clipa din urmă, primi iertare de la Domnul milelor, fiindcă mare și adevărată fusese căința lui..

„Ești iericit?“

Omul acela avea o pace desăvârșită în suflet, deoarece avea pe Domnul Hristos.

În fața învolburărilor lumii, el arăta nepăsare gândindu-se că în curând avea să le părăsească, mergând în alte ținuturi pline de senin și potolire iar de vedea pe unii alergând prin toate no-

roaiile netrebnicilor penru a putea să apuce o bucată de pâine mai mult, sau o laudă de la semenii, el surâdea ușor în sine și zicea: „Sărmane suflet omenesc, cu ce te înșeli tu“...

Pentru aceasta însă, el era nesocotit și batjocorit, primind asupra-și cuvinte de ocară. El nu zicea nimic — ci mai departe trecând, șoptea: „Ce-mi sunt mie aceste ocări, de cât ca

să văd mai bine cât ești de mare Tu, Doamne
lisuse Hristoase?!...”

Intr’o zi, omul acesta se întâlnește pe una din
cărările necunoscute ale acestei vieți, cu un se-
men, care, căutând a sorbi cu cât mai mult ne-
saț din „bunătățile” vieții, arunca vorbe de
hulă pentru prietenul nostru zicându-i: — „Ești
un nebun”...

„Nebunul” privi cu ochi blajini spre „cel cu-
minte” — și nu-i răspunse nimic — ci numai
zâmbi slab.

Acela și mai tare se porni:

— „Ești împotriva vieții... Calci în picioare
poruncile existenței, dând deoparte lucrul firesc”...

Venind încet spre el „nebunul” își puse mâi-
nile pe umerii omului, îl privi cu mare adâncime
drept în ochi și grăi încet, dar cu deplină stă-
pânire în sine:

— „Vrei să-mi răspunzi ceva?”

Cu tărie și cu mândrie „cel cuminte” îi răspunse:

— „De ce nu?”

Atunci omul cel cu pacea în suflet, l-a între-
bat rar:

— „Spune-mi drept: ești fericit?”

Deodată, acela vru să răspundă, — dar, în

clipa de după aceea, se opri, înghițindu-și vor-
bele. Tăcu — și nu mai vru să privească drept
în ochi pe întrebătorul lui.

Acesta repetă rar și apăsător:

— „Spune-mi, te rog, drept, ești tu fericit?”

Cu privirea în jos, cel întrebat tăcea mereu...

La a treia repetare a aceleiași întrebări, „omul
cuminte” smulse de pe umerii săi, cu violență,
mâinile străine — și isbindu-le în lături, răcni:

— „Să mă lași în pace!... Să mă lași în pace!...”

Omul cel pașnic zise atunci:

— „Prin urmare nu ești fericit?”

Intorcându-se pe călcâie, întrebătorul porni fu-
rios de-acolo, mormăind cuvinte neauzite...

Dând din cap, cel ce nu primise răspuns la
întrebare, șopti cu tristețe:

— „O, biata fericire omenească!...”

Iar celălalt, luând-o din ce în ce mai repede,
începu în cele din urmă să fugă, să alerge cu
disperare, ca și cum propria lui nefericire l-ar
fi urmărit deaproape...

O pală de vânt aducea îndărăt ecoul vorbelor
lui desnădăjduite; „Nu-s... Nu-s fericit... Nu... Nu...”

În urmă omul cel blajin murmură caldă rugăciune:
„Domnul Hristos să-ți dea și ție, sfânta Lui pace!...”

ANOTIMPURI DIVINE

— Toamna și Primăvara —

de Oreste Mihai Popescu

A mai rămas o frunză
Pe ramurile bătute de ploi și de furtună;
De vremuri ofilită, încearcă să mai lupte
Cu vijelia aspră, de-i ține piept de-o lună.

Vine sfârșitul, vine
Apus de toamnă iară, ca plumbu-i ceru-
ca cumă
Cațran este pământul ce-așteaptă haine albe;
Se schimbă peisajul, cad picuri grei și bruma.

Pe cale un cortegiu;
Cel ce-a'ndrăgit natura spre locul veșniciei
Plecat-a totodată când haina tristă-a-toamnei
A'nvăluit pământul și raza bucuriei.

Din ram ultima floare
Cădea-va fără hrană spre moarte hărăzită;
Natura-i vorbitoare, sfârșitu-i adevărul;
E toamnă, toamna firii, degrab din zări sosită.

Dar vine primăvara;
Din moarte se ridică aturci iar seva vieții
Și frunzele dau umbra și florile parfumul
Când vor primi lumina și roua dimineții.

Revarsă Ziditorul
A Sale haruri toate cu mâinile-amândouă:
Lumina și-adevărul, iubirea fără margini;
Cel ce-a sfârșit începe în ceruri viață nouă...

ACTIVITATEA CULTURALA DELA PENITENCIARE

— în cursul lunilor Decembrie 1940—Ianuarie 1941 —

PENITENCIARUL AIUD. — In ajunul Crăciunului s'a organizat o șezătoare a pomului de Crăciun. Corul deținuților a intonat cântece și colinde de Crăciun, după care li s'au împărțit alimente trimise de particulari.

In cursul luni Ianuarie, în fiecare Duminică și sărbători s'a oficiat Sf. Liturghie urmată de predici.

PENITENCIARUL ALBA-IULIA. — In zilele de 1, 5, 7, 19, 26 Ianuarie 1941, s'a oficiat un serviciu divin Tedeum urmat de predica confesorului; un serviciu divin Sft. Liturghie urmată de predică — conferință.

In zilele de 7 și 27 Ianuarie Pr. Gr.-Cat. Iuliu Păstrov a ținut o liturghie urmată de o predică.-

PENITENCIARUL ALBA IULIA-MISLEA. — In ziua de 24 Dec. a avut loc serbarea pomului de Crăciun. După serbare s'au împărțit deținuților alimente trimise de particulari.

In zilele de 1, 6, 12, 24 și 30 Ianuarie, preotul confesor al penitenciarului a săvârșit Sf. Liturghii urmate de predici și conferințe cu caracter moralizator.

PENITENCIARUL ARAD. — In zilele de 1, 5, 6, 12, 19 și 26, Ian. s'a oficiat la capela Greco-Catolică și Ortodoxă Sf. Liturghie urmată de predici.

PENITENCIARUL ARGES. — Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun s'a desfășurat un program artistic executat de deținuți.

In ziua de 27 Ian. Preotul N. N. Popescu a vorbit deținuților despre supunerea față de stăpânire.

PENITENCIARUL BACĂU. — In zilele de 12 și 30 Ianuarie, preotul confesor al penitenciarului a oficiat servicii religioase urmate de predici.

PENITENCIARUL BAIA. — In ziua de 24 Dec. Pr. Pavel Todicescu a oficiat Ajunul ținând deținuților o cuvântare despre Nașterea Domnului Isus.

PENITENCIARUL BÂRLAD. — In luna Ianuarie preotul confesor al penitenciarului a vorbit deținuților despre anul nou, s'au oficiat servicii religioase binecuvântând și stropind cu aghiazmă pe deținuți.

PENITENCIARUL BOTOȘANI. — In zilele de 5, 12, 19 Ianuarie, Preotul confesor al penitenciarului N. Irimescu a oficiat servicii divine urmate de predici.

PENITENCIARUL BRĂILA. — In ziua de 6 Ian. s'a oficiat la capela penitenciarului sfeștania și s'a botezat arestul, personalul administrativ și deținuții după datina ortodoxă.

PENITENCIARUL BUZĂU. — In ziua de 24 Decembrie s'a oficiat un serviciu religios arătându-se însemnătatea Nașterii Domnului.

PENITENCIARUL CARACAL. — Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun s'a făcut o serbare cu datinele de Crăciun la care au asistat tot personalul împreună cu familiile. In prima zi de Crăciun preotul confesor a oficiat un serviciu religios.

PENITENCIARUL CÂMPULUNG MOLD. — In ziua de 25 Dec. s'a organizat o serbare religioasă. Deschiderea serbării a fost făcută de Pr. Dr. Ilie Păsăilă printr'o slujbă religioasă. Corul deținuților a intonat cântece religioase.

In zilele de 1, 12, 19, 26, Ian. Pr. Dr. I. Păsăilă confesorul penitenciarului a oficiat slujbe religioase urmate de predici cu caracter moralizator.

PENITENCIARUL CARANSEBEȘ. — In luna Ianuarie preotul Tursa, confesorul penitenciarului a explicat Sf. Evanghelie, a vorbit despre puterea crucii și despre botez.

PENITENCIARUL CRAIOVA. — In ziua de 25 Dec. s'a organizat o șezătoare cu program artistic și cultural luând parte mai multe personalități marcante.

PENITENCIARUL DEVA. — In zilele de 6 și 19 Ian. preotul Nicolae Duma confesorul penitenciarului a săvârșit Sfințirea localului cu prilejul Botezului Domnului, apoi a săvârșit un serviciu divin urmat de o predică.

PENITENCIARUL DUMBRĂVENI (TR. MICĂ). — Cu ocazia Sfințelor Sărbători s'a dat o serbare a pomului de Crăciun la care au asistat personalul închisorii, deținuții și persoane particulare din oraș. Cu această ocazie s'a executat și un program artistic de către deținuții penitenciarului.

In cursul luni Ian. Preoții A. Sima, Gh. Sima, I. Dragulea și Augustin T. au oficiat servicii divine și Sf. Liturghie urmate de predici.

PENITENCIARUL DÂMBOVIȚA. — Preotul Dr. C. Nițescu confesorul penitenciarului a oficiat două servicii religioase în zilele de 6 și 25 Decembrie.

Preotul confesor al penitenciarului a săvârșit în zilele de 6, 12, 19, Ianuarie, trei servicii religioase.

PENITENCIARUL DOROHOI. — In luna Ianuarie, preotul confesor al penitenciarului a oficiat sfințirea apei și a vorbit despre dreptate iar D-I Adimistrator Tăbărnac a vorbit despre însemnătatea z'lei de 24 Ianuarie.-

PENITENCIARUL FĂLTICENI. — In zilele de 3, 14, 25 și 30 Ianuarie, Preotul Todicescu a oficiat servicii religioase vorbind despre supunere și răbdare. A vorbit apoi despre Unirea Principatelor.

PENITENCIARUL HUȘI. — In ziua de 25 Dec. a avut loc o serbare cu program artistic cu datinile și obiceiurile creștinești, de către deținuții din penitenciar.

In cursul unei luni s'au oficiat slujbe religioase urmate de predici cu caracter moralizator.

PENITENCIARUL FOCȘANI. — In ziua de 25 Dec. a avut loc o șezătoare la care a luat parte întreg personalul închisorii și deținuții. Pr. Filimon confesorul Penitenciarului a oficiat o slujbă religioasă după care a vorbit deținuților.

După aceia deținuții au cântat și recitat poezii.

In ziua de 6 Ianuarie Pr. Gh. Filimon a făcut aghiasma mare, vorbind deținuților.

PENITENCIARUL IAȘI. — In ziua de 27 Dec. a avut loc o șezătoare cu program artistic-cultural în cadrul datinelor de Crăciun începând cu un serviciu religios oficiat de părintele confesor Bogdan. Au luat parte mai multe persoane marcante ale orașului.

In cursul unei luni s'au ținut zilnic conferințe și lecturi moralizatoare. In afară de aceasta s'au ținut în fiecare Sâmbătă conferințe religioase de către preotul confesor al penitenciarului. Revista pentru moralizarea și instruirea deținuților s'a citit sub supravegherea d-lui Octav Beldescu, învățătorul penitenciarului.

PENITENCIARUL IALOMIȚA. — Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun s'a întocmit un program de colinde și cântece de Crăciun executate de deținuți iar preotul Vasile Nanculescu a vorbit despre însemnătatea zilei Nașterii Domnului.

In luna Ianuarie preotul confesor al penitenciarului V. Nanculescu a oficiat o sfeștanie și o deslegare.

PENITENCIARUL MĂRGINENI. — In zilele de 1, 12, 19 și 26 Ianuarie, Pr. confesor Toader, a săvârșit slujbe religioase urmate de câte o predică, iar administratorul penitenciarului a vorbit despre muncă și disciplină.

PENITENCIARUL MEHEDINȚI. — In ziua de 24 Dec. Pr. Pârligras a oficiat o slujbă religioasă cu ocazia Ajunului de Crăciun citindu-le molifte de iertare pentru sărbătorile Nașterii Domnului.

PENITENCIARUL MUȘCEL. — In zilele de 1 și 6 Ianuarie, Preotul Stafaloea, confesorul penitenciarului după terminarea slujbei religioase a vorbit despre Sf. Vasile, iar dl. prefect Paul Găteșanu, a vorbit despre timpurile grele prin care trecem.

PENITENCIARUL OCNIȚA-VÂLCEA -- In dimineața zilei de 5 Ianuarie (Ajunul Bobotezei) Preotul confesor Mitrofan Paladi, a oficiat sfințirea apei. — In aceeași zi s'a ținut și o șezătoare, urmată de un program de cântece patriotice.

PENITENCIARUL PLĂTĂREȘTI. — In cursul unei luni, preotul confesor al penitenciarului, Gh. Voiculescu a oficiat Sf. Liturghie și interpretarea Evanghelică, iar d-na administratoare a vorbit despre noul an de muncă.

PENITENCIARUL PRAHOVA. In capela penitenciaru-

lui s'a făcut un serviciu religios de către Pr. Al. Scăr-lătescu, apoi a vorbit despre însemnătatea Nașterii Domnului.

In zilele de 1, 19, și 26 Ianuarie, preotul confesor al penitenciarului C. A. Popescu a ținut predici deținuților

PENITENCIARUL RĂDĂUȚI. — In ajunul Crăciunului a avut loc o șezătoare cu toate datinile și obiceiurile creștinești organizată de administrația penitenciarului. Părintele confesor Gherasim a oficiat slujba sfințirii apei.

In ziua de 30 Ianuarie preotul Oreste Gherasim a citit acatistul Sf. Trei Ierarhi apoi s'a citit viața Marilor Martiri.

PENITENCIARUL R. SĂRAT. — In zilele de 12 și 26 Ianuarie, preotul D. Georgescu, confesorul penitenciarului a oficiat Sfințirea apei.

PENITENCIARUL R. VÂLCEA. — In ziua de 25 Dec. Administratorul penitenciarului împreună cu personalul a vorbit deținuților despre însemnătatea Nașterii Mântuitorului.

In ziua de 1 Ian. preotul Pănoiu a vorbit deținuților despre trebuința de înnoire a sufletului creștinului odată cu începutul anului nou.

PENITENCIARUL ROMAN. — Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun s'a făcut o slujbă religioasă de către Pr. Adăscăliței, după care a ținut o predică.

PENITENCIARUL SLATINA. — In cursul unei luni. Preotul confesor al penitenciarului a oficiat servicii divine în fiecare Duminecă și sărbătoare urmate de predici.

PENITENCIARUL SUCEAVA. — In zilele de 5, 6, 12, 19 și 26 Ian. 1941, Pr. confesor al penitenciarului E. Popovici, a săvârșit Sf. Liturghii urmate de predici. In ziua de 6 s'a făcut sfințirea apei și s'a stropit cu aghiasmă.

PENITENCIARUL TG. JIU. — In ziua de 31 Dec. părintele Barbici preotul penitenciarului a predicat deținuților despre „Puterea Sfintei Cruci“, apoi a dat sfaturi și îndrumări pentru noul an.

In cursul unei luni 1941, S. S. Pr. Aurelian Barbici, a botezat întregul local, deținuții și întreg personalul penitenciarului.

PENITENCIARUL TG. OCNA. — In ziua de 24 Dec. a fost o serbare care a început cu intonarea Imnului Regal, apoi a urmat un cuvânt de deschidere. Preotul Ion Matei confesorul penitenciarului, a arătat rostul religios al sărbătorilor, după care a ținut o conferință un profesor de istorie.

In ziua de 25 Ian. S. S. Pr. Matei Ioan confesorul penitenciarului a oficiat o slujbă de pomenirea sufletului întemeetorului acestui penitenciar, Domnitorul Grigore Ghica Vodă. După oficierea slujbei Preotul a ținut o predică făcând și un istoric al clădirii.

PENITENCIARUL TECUCI. — In cursul unei luni. Pr. confesor al penitenciarului a vizitat penitenciarul ținând deținuților predici cu caracter moralizator.

PENITENCIARUL TELEORMAN. — In zilele de 1, 5, 19, 22, 24 Ianuarie, s'a rostit un cuvânt ocazional de către dl. administrator, s'a citit definiuilor cuvântul d-lui General Antonescu în pragul noului an, a fost transmisiune radiofonică și o slujbă religioasă.

PENITENCIARUL TIMIȘOARA. — In zilele de 6, 12 și 26 Ian. Pr. confesor al penitenciarului a oficiat slujbe religioase urmate de predici.

PENITENCIARUL TULCEA. — In ziua de 25 Dec. 1940 s'a săbat Nașterea Domnului, iar Pr. Racoviță a oficiat o slujbă după care s'a arătat deținuților însemnătatea zilei.

In zilele 1, 7, 12, 13, Ianuarie 1941, Pr. Racoviță confesorul penitenciarului a oficiat botezul Domnului Isus Hristos, botezul cu apă și botezul sângelui.

PENITENCIARUL TURDA. — In seara zilei de 24 Dec. a avut loc o serbare a datinilor creștinești organizată de administrația penitenciarului. După oficierea serviciului divin s'au întonat colinde de Crăciun, luând parte mai multe persoane marcante din oraș.

PENITENCIARUL VĂCĂREȘTI. — In zilele de 1, 3, 5, 6, 10, 12, 15, 17, 19, 26, 29, 31 Ianuarie 1941, preotul confesor al penitenciarului C. Popovici, a oficiat Sf. Liturghie și a ținut predici. In ziua de 6 Ianuarie a fost Botezul Domnului, apoi s'a oficiat Sf. Liturghie de către Preotul N. Popescu-Pietroșița în prezența unui mare număr de deținuți. In celelalte Duminici și sărbători au fost oficiate slujbe urmate de predici.

PENITENCIARUL VLAȘCA. — In ziua de Crăciun s'a organizat o șezătoare cu program artistic-cultural. Șezătoarea a fost deschisă printr'o cuvântare prin care s'a arătat însemnătatea zilei Nașterii Domnului. După aceea Pr. Hurduc confesorul penitenciarului a oficiat un serviciu religios. Dl. Petre Nicolae directorul școlii a executat cu copii colinde și diferite cântece cu caracter religios conform datinilor și obiceiurilor strămoșești.

In zilele de 1, 6, 10, 13 și 21 Ianuarie, dl. administrator Zamfirescu a vorbit deținuților despre Botezul Domnului, despre masca de gaze, apărarea pasivă și adăposturi de protecțiuni.

Să sperăm...

de Natalia B. Vlădoi

Sunt oameni cari și astăzi, când aproape toată lumea depe suprafața pământului se îngrijorează, sângerează, îndură și stăruind roagă Cerul să aducă tămăduitoarea pace, își văd de unele apucături, cari necinstesc numele de om, scoboară această făptură și o înjosește.

Dacă ființa lor este predominantă — și aproape, a unora acaparată — mai mult de cele rele, dacă anturajul ce'i farmecă și'i atrage spre josnicii și de multe ori spre pieire, este atât de dăunător, de ce nu'și vor da ei seama de interesul superior al Țării și astfel reculegându-se, să se ferească de înclinațiunea către rău, spre a folosi așa cum se cuvine, neamului din care fac parte?

Nu trebuie să se uite că în mijlocul nostru sunt numeroși dușmani cari ne zâmbesc atrăgător și caută, uzând de orice mijloace să scoboare tainic în sufletul nostru cu a lor uricioasă și vicleană mreajă atrăgătoare, spre a

ne învenina și a ne porni apoi, pe căile cele rele, cu gândul de a ne destrăma, a ne înjosi și a face prin șireata lor uneltire să ne pierdem pe noi și a noastră scumpă Țară.

Toți oamenii cu cuget curat, cu înțelegerea adevăratelor și binefăcătoarelor realități, cu dor de bine și mulțumire sufletească, datori sunt să descopere cum vor putea mai bine pe cei răi, să le explice, în tot timpul și pe orice căi și prin orice mijloace, cum ar putea să fie ei, înțelegându'și adevărata menire pe pământ, de neînchipuit, durabil și real folos atât lor însuși cât și semenilor și Patriei lor și să-i facă astfel să-și schimbe felul neînțelegător și dăunător al vieții lor, înaintată spre rău.

Iată o datorie de mare cinste a celor buni. Se va înțelege oare acest mare comandament al timpului actual?

Să sperăm!..

Cristos a înviat!

---

de Mircea Dem. Rădulescu

Din zările însângerate se'ntorc la cuiburi rândunele,
Șiraguri lungi de berze albe se'ntorc la cuibul lor din sat,
Pădurea le așteaptă'n taină cu fin parfum de micșunele
Și soare cald învăluiește întinsul câmpului smălțat. >

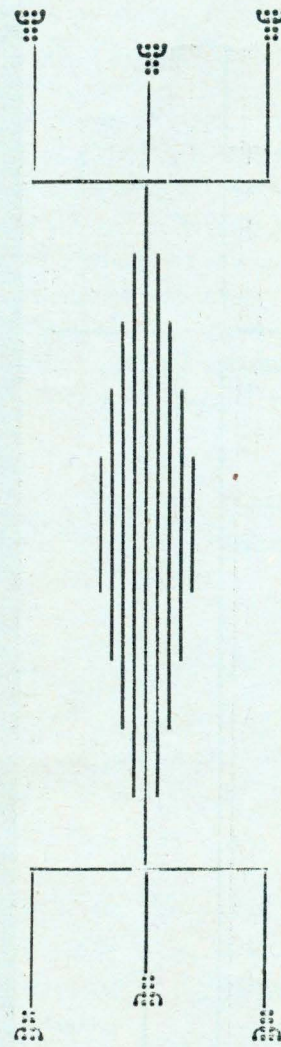
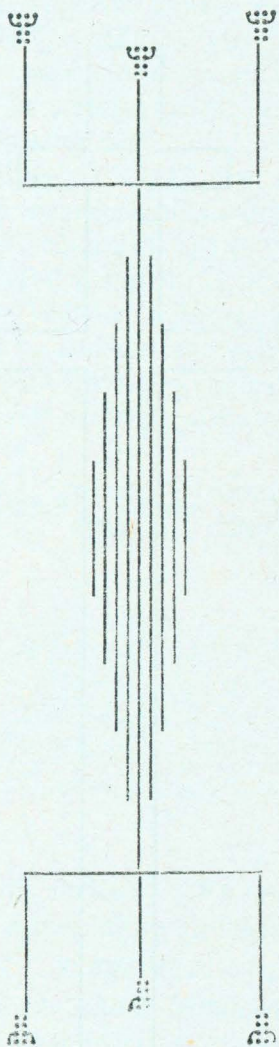
Pe luncă saicia pletoasă ca'n vis se leagănă'n lumină
Și primăvara birulește cu ciripit de ciocârlii,
De fie-care ram s'adină beteală blondă de mireasă
Și fie-care ram e-o hartă de glorioase melodii...

Cristos a înviat din moarte cu viața'n veci biruitoare
Și clopotele de armă vibrează'n turle vechi de sat,
Biserica de slavă-i plină, glas sfânt străbate pe ogoare!
— „Veniți, veniți de luați lumină... Veniți, Cristos a înviat“,

O! Doamnă, adu-ne credința cu soarele de primăvară,
Alină rănilor din țară, aprinde flori și muguri noul,
Ca din imensa Ta iubire Dreptatea sfântă să răsară
Și luminoasa Ta privire, coboar-o Doamne, către noi!

PE CULMEA GOLGOTHEI

de Const. Goran

Depart, pe culmea Golgothei
Pe cruce 'n sânge,
Iisus în piroane se sbate...
Cetatea în larmă vueste
Și pumni-i ridică spre chipul
Ce tremură 'n spini și privește
Fecioara cum plânge...

Pe cruce Iisus, — Împăratul
A tot-făcătorul, —
Stăpân peste moarte, azi moare
Și stelele fug speriate
De spini, de piroane, de chinul
Ce sgudue veacuri uitate, —
Lumina își stinge isvorul...

Pe răni, peste cruce, pe toate
Doar noaptea coboară,
Mai grea ca la facerea lumii...
Și-Acel care-avea să învie
Pe crucea durerilor moare...
Stăpân peste vremi în vecie,
El merge să moară...

MIRONOSIȚELE...

de Al Lascarov - Moldova n

Atât pe vremea când Mântuitorul își împrăștiă sfânta Sa învățătură prin țara palestiniană, cât și de atunci încolo, vreme de douzeci de viacuri de dănuire a Bisericii Domnului Hristos pe pământ, femeile au jucat un mare rol, tocmai cu privire la această împrăștiere a doctrinei creștine.

Cu toate că sfânta Evanghelie este zgîrcită în amănunte privitoare la partea de merit pe care au avut-o femeile în lucrarea aceasta, cu toate acestea dintre rândurile Cărtii sfinte se desprinde, în trăsături largi, contribuția enormă care revine femeilor ca ajutoare, în diferite chipuri, ale Domnului Hristos.

Lăsând deoparte însemnătatea mare pe care Insuși Domnul Hristos a dat-o femeilor, atât în ce privește pîdele cât și minunile Sale, dar putem desprinde din chiar termenii evanghelici, rolul femeilor ca devotate colaboratoare ale Crucii.

Din chiar clipele când Mântuitorul a pornit la propovăduire și mergând până la Mormântul

gol din grădina lui Iosif Arimatianul, găsim pe femei pe toate drumurile Palestinei, ca pe niște anonime colaboratoare ale promovării învățaturii celei noi.

Dacă deschidem evanghelia după Luca, găsim aceste cuvinte revelatoare, în chestiune: „Carând după aceea, Isus umbla din cetate în cetate și din sat în sat, și propovăduia și vestea Evanghelia lui Dumne-

zeu. Cei doisprezece erau cu El. Și mai erau și niște femei, care fuseseră tămăduite de duhuri rele și de boale: Maria zisă Magdalina, din care eșiseră șapte draci, Ioana, nevasta lui Cuza, ispravnicul lui Irod, Suzana și multe altele care-L ajutau cu ce aveau“.

Din aceste puține cuvinte relatate de sfântul evanghelist Luca, o întreagă perspectivă evanghelică se deschide duhului nostru.

Vedem pe mântuitorul pornind la propovăduire dim-

preună cu ucenicii Săi. Dar bine știm că ei nu se îngrijeau deloc de cele trebuitoare pentru hrana sau locuința lor. Ei aveau, doar niște bețe în mână și mult foc în inimă. Incolo, totală nepăsare pentru cele trupești. Unde aveau să tragă și ce aveau să mănânce, erau lucruri la care, doar luda, purtătorul punga (și aceasta mai târziu) se mai gândea. Ei, ucenicii, erau numai ochi și urechi, ca să vadă și să audă minunatele cuvinte desprinse de pe buzele Aceluia, care spune a învățăturile cele veșnice, vesti-

Isus printre credincioși

toare ale mântuirii sufletești. Iar când ajungeau în vreun sat sau în vre-o cetate, ei, încă și mai obosiți erau de tămăduirile și de minunile pe care Domnul și Stăpânul lor le făcea cu dumnezeiască dărnicie. Pe urmă, găseau ei ce să îmbuce și să bea, iar un sălaş pentru noapte se putea afla, fie acela și un mal-dăr de iarbă sub steiele sclipitoare de pe cer.

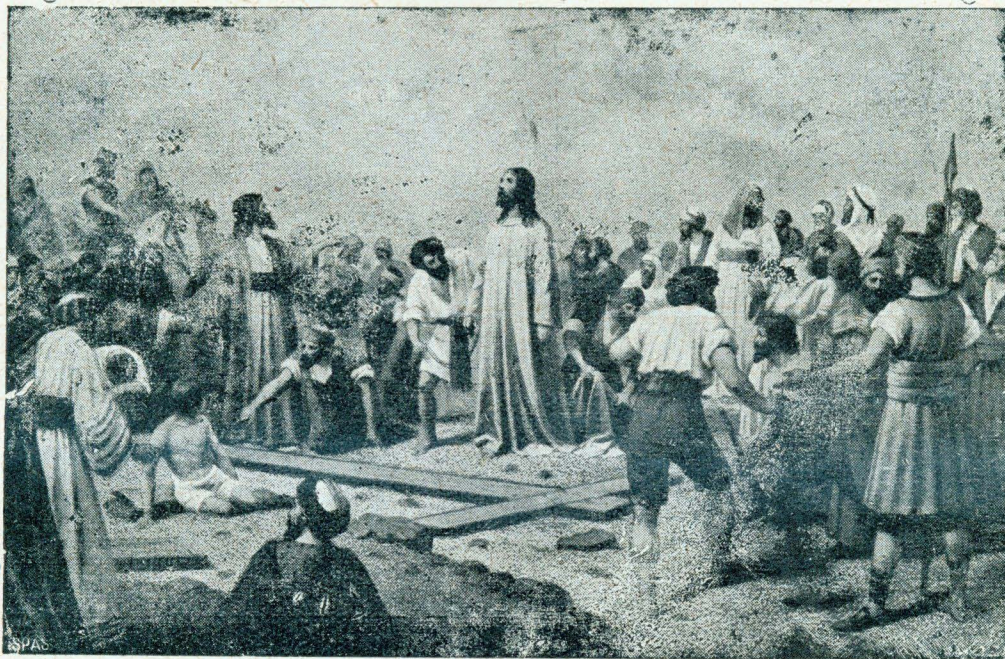
Curând însă, iată că apar sfintele femei. Ele cu simțul specific femeiesc, datorit lor de Insuși Făcătorul lumii, au început a se îndeletnici cu treburile acestea „domestice”, îngrijind ca Domnul și ucenicii Săi să aibă cele de trebuință, măcar atât cât li se cuvea și lor din aceste bunuri pământești. Unele din aceste femei primiseră binecuvântarea vindecării din partea Domnului, așa că ele își p'ăteau prin aceasta, măcar în parte și cuvenita dajdie de recunoștință. Dar mai presus de toate acestea, ele, femeile sfinte, săvârșeau aceste treburi din dragoste, din dragostea aceea imaculată, pe care numai un suflet de femeie onestă o poate da unei lucrări în care crede cu deplinătate.

Călăuzite de această dragoste neclintită ele devin niște „avangarde” ale grupului apostolic. Dibuind mai dinainte unde avea de gând să plece mâine Domnul cu ucenicii Săi ele o porneau înaintea și odată ajunse acolo după ce rostiau cele trebuincioase pentru sălaş și pentru mâncare, se îndeletniceau și cu „propaganda orală” a învățurii, pregătind astfel terenul. O, cât face un cuvânt spus cu dragoste, în asemenea împrejurare. Par-

pentru ele a devenit chiar întregul sens al vieții lor. Ele sunt numai dragoste și devoțiune, dezinteresare și pornire spre jertfă, — așa precum este sufletul femeiesc când el se pune în slujba domnului Hristos.

De aceia, mai târziu, colo sus la Cruce, când furtunile de ură se deslănțuiesc cu nestăpânită pornire, — când bărbații — mai toți — au fugit de spaimă — când, dintre ucenicii Răstignitului, numai unul se mai găsea la piciorul Crucii, când ostașii și norodul loveau cu cruzime pe toți cei care se țineau după Omul cu crucea, iată că femeile, bravând totul și înfruntând chiar moartea, ele nu se dau biruite de spaimă, ci dimpotrivă, cu aceiași imaculată și a toate împotrivoare dragoste, merg liniștite după Domnul, stau cu El până când moare, — îl coboară apoi depe cruce — și amestecându-și lacrimile cu miresele funerare îl așează în mormânt, nepăsându-le că, poate, la întoarcerea acasă, le va ntâmpina sentința de moarte pentru îndrăzneala lor.

Ce sublime fapte poate săvârși sufletul femeiesc, când

Isus înainte de-a fi răstignit.

că le vedem stând de vorbă cu acei care mâine aveau să primească împărăteasca vizită — spunându-le: „Fiți gata, mâine vine aici Cineva, un mare învățător, care are să vă grăiască așa precum nimeni până acum nu v'a grăit. Are să vă spună cuvintele mântuirii celei sufletești. El poate să fie chiar Mesia, cel arătat de proorocii noștri. Și că are putere de a face toate minunile, iată, dovada suntem noi, care am fost tămăduite de El! Aveți încredere, așteptați” — și mâine veți auzi învățătura cea mântuitoare!

Și parcă vedem cum ochii se cască mari, cum bărbați, femei, copii, toți ascultă cu uimire cuvintele neobosite ale femeii, de pe buzele cărora sboară cuvintele pline de avânt — și din spre inima cărora se desprinde val nevăzut dar arzător de dragoste nemărginită și pură.

Odată această slujbă sfântă isprăvită, femeile se trag deoparte și chibzuiesc în care parte s'o apuce din nou, spre a face și acolo „propaganda” cea care,

e înarmat cu pură și dezinteresată dragoste a Domnului Hristos.

Tot această dragoste, le dă putere ca în dimineața învierii, să vină la mormânt, înfruntând primejdii încă mai mari ca în zilele trecute, ca să ungă trupul Stăpânului veșii lor, cu sfânt mir, așa precum era obiceiul vremii aceleia.

Aceste sfinte femei ne-au lăsat, în scumpă moștenire chipul luminos al femeii creștine, pentru tot restul zilelor omului pe pământ.

Ele, femeile mironosițe având în fruntea lor pe Mironosița Mironosițelor, pe Insuși Maica noastră sfântă, Prea curata Fecioară de Dumnezeu Născătoare, ne stau în fața duhului drept neperitoare pilde de femei, — pilde, față de ccre, altele mai majestoase și mai frumoase nu se pot afla — și pe veci nu se vor putea afla,

IN NOAPTEA INVIERII

de WLADIMIR KOROLENKO

E noaptea învierii.

Locuitorii micului sat, cufundat în întuneric, ies din colibe lor sărăcicioase și se îndreaptă spre biserică.

Bătrânul clopotar Miheici se suie încet în clopotniță. Ii vine greu moșneagului să urce scara. Nu-l mai țin bătrânele picioare. S'au uscat cu totul. E timp să se odihnească, sărmanul. Dar Dumnezeu nu-i trimite moartea. Și-a îngropat nevasta, și-a îngropat feciorii și nepoții, și-a petrecut la locul de veci pe toți ai săi. A rămas numai el, singur cuc și amar.

Miheici ajunsese sus, pe clopotniță și se rezimă de pâlmar. Jos, lângă biserică, abia se zăreau mormintele

— Miheici, ei, Miheici!. Se aude de jos un glas, glasul dascălului.

— Ce vrei? Sunt aici.

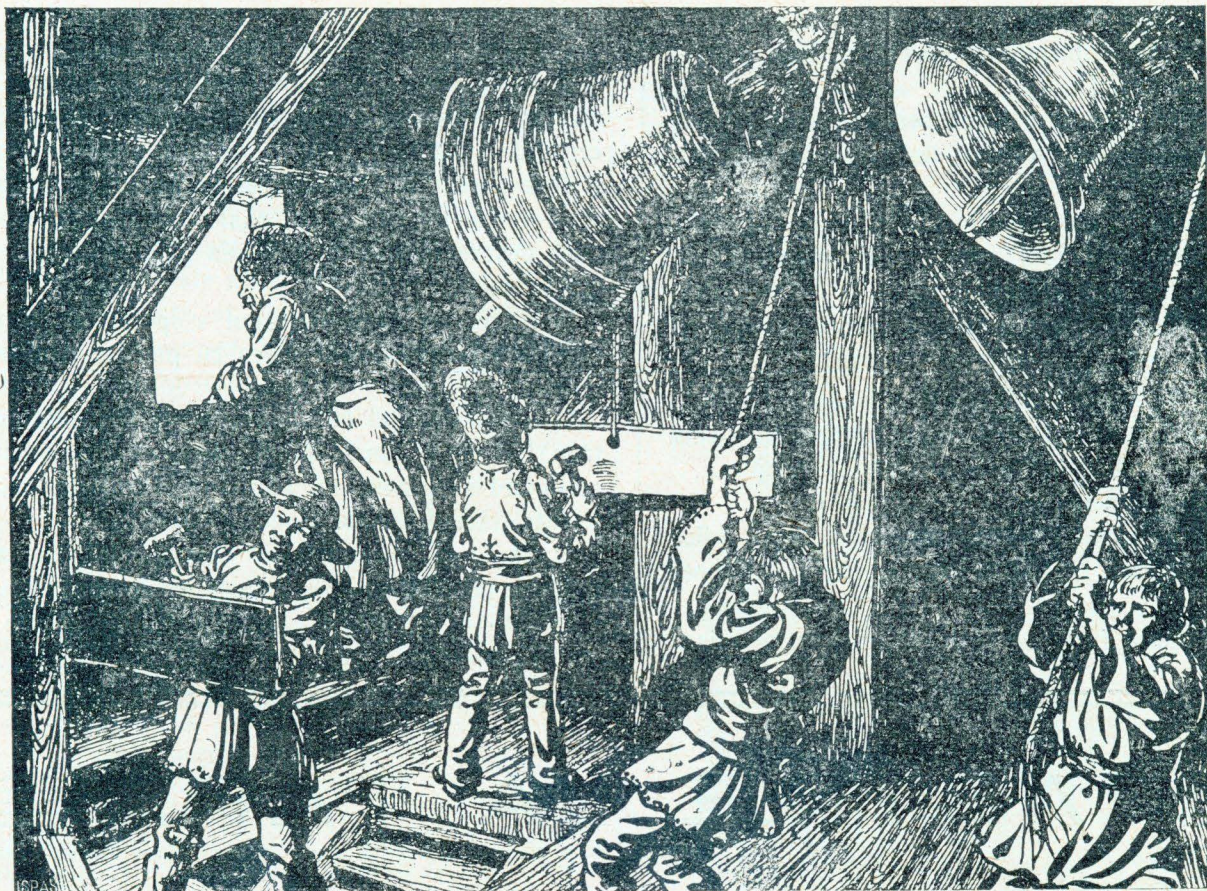
— Oare nu e timpul să suni? Ce zici?

— Nu încă, așteaptă puțin. Lasă că știu eu.

În adevăr, el știe. Nu are nevoie de ceasornic. Stelele Domnului au să-i spună când va trebui să sune..

Când fu timpul să sune, bătrânul se uită încă odată la stele, își scoase căciula, își făcu semnul crucii și apucă funiile clopotelor.

După un minut, văzduhul se cutremură de întâiul sunet de clopot.. Urmă al doilea, al treilea, al patrulea.

cimitirului satului. De acolo, de jos, veneau până la bătrânul clopotar, îmbătătoarele miresme ale pomilor înfloriți. Împreună cu ele, se înălța parcă răsuflarea liniștită a celor ce dormeau somnul de veci.

Ce va fi cu Miheici peste un an? Se va mai sui oare în clopotniță, ca să împrăștie în tăcerea de moarte a nopții, sunetele Învierii? Dumnezeu știe. Moșneagul e pregătit. Dar până atunci, Dumnezeu i-a ajutat să mai întâmpine încă odată sărbătoarea cea mare. „Slavă Ție Doamne“, șoptește bătrânul clopotar, în vreme ce se uită în sus, spre cerul pe care licăresc mii de luminițe.

Unul după altul, sunetele se împrăștiară în aerul răcoros a nopții de primăvară.

Dangățul clopotelor se curmă.

În biserică începu slujba.

Altă dată Miheici cobora scara clopotniței și se așeza într'un ungher al bisericii, ca să se roage și să asculte cântările.

Acum însă, simțea o toropeală ciudată cuprinzându-i tot trupul. Se așeză pe banca din clopotniță, își lăsă pe piept capul cărunt și se cufundă într'o visare adâncă..

...Se văzu în biserică. Raposatul părinte Naum cântă

„Hristos a înviat“. Capetele credincioșilor se apleacă și se înalță ca spicele coapte în bătaia vântului.

Toți credincioșii sunt cunoscuți și toți răposăți acum.

Uite și chipul aspru al lui taică-său...

Uite și pe fratele mai mare, ce se închină cu evlavie...

Iată-l și pe el, flăcău voinic, înflorind de sănătate și mulțumire, plin de visuri și de speranțe. Și ce a urmat? Muncă trudnică de vită, griji, nenorociri... Unde e fericirea pe care o visase? Cruda soartă avea să sape sbârcituri pe tânăra-i față, avea să-i incovoie spina-reă puternică, avea să învețe să ofteze, cum a învățat atâta lume...

Dar iată colo în strană între femeile satului, stă ne-lastă-sa. Bună femeie mai era! Deie Domnul să vadă împărăția cerurilor... Prin câte amărăciuni a trecut, să-raca. Nevoile, truda și necazurile avea să ofilească pe frumoasa femeie. Ochii aveau să se întunece și o groază veșnică în fața loviturilor neașteptate ale soartei avea să-i alunge din suflet bucuria și speranța. Unde e fericirea visată de ea?

Singurul fecior care le mai rămăsese și care era toată bucuria și nădejdea lor, a fost doborât de răutatea omenească.

Uite-l și pe acest bogătaș al satului, care bate mătâni cu smerenie prefăcută, ca să șteargă lacrimile de sânge ale văduvelor și orfanilor.

Chipurile întunecate ale icoanelor privesc, aspre și tăcute, la suferința și nedreptatea omenească.

„Dumnezeu să vă judece! Dumnezeu să vă judece!“ I șopti moșneagul și lăsă în jos capul cărunt în vreme ce lacrimile se prelingeau încă pe obrajii vestejiți...

— Miheici, ei Miheici! se stăgă de jos.

Da! răspunse bătrânul clopotar tresărind și se ridică de pe bancă rușinat. Niciodată nu mai pățise o asemenea rușine!

Și Miheici apucă funiile. Jos, ca un furnicar, se mișcă

mulțimea sătenilor. Prapurile fluturau în vânt și deodată ajunse până sus cântecul de bucurie:

— Hristos a înviat din morți!...

Moșneagului îi bătea inima cu putere de i se părea că mai luminos ard lumânările de ceară, mai solemn se mișcă mulțimea și flutură prapurile...

Niciodată n'a sunat atât de frumos bătrânul clopotar. S'ar fi zis că bătrâna lui inimă însuflețise arama cea moartă și sunetele râdeau și plângeau; apoi înlănțuindu-se într'o horă minunată, se ridicau în slavă, spre cerul pe care stelele străluceau parcă mai puternic, pe urmă sunetele cădeau de sus, ca o cascadă, și se aruncau la pământ cu mângăeri alinătoare...

Glasul de bas al clopotului cel mare, cânta puternic și arunca tonuri mărețe ce umpleau aerul și pământul:

— Hristos a înviat!

Și clopotele mai mici îi țineau isonul cu bucurie:

— Hristos a înviat!

Părea că vechea clopotniță se cutremură, se clatină.

Și inima bătrână uită de viața plină de griji și de necazuri. Moșneagul uită că e singur pe lume, ca o creangă ruptă de vijelie, el ascultă sunetele biruitcare și i se părea că e înconjurat de feciorii și nepoții lui și că vocile lor copilărești răsună în urechile sale, cântând despre bucuria și fericirea pe care nu le-a cunoscut în viață.

Și trăgea de funii bătrânul clopotar și lacrimile îi scaldau fața și inima îi bătea cu puterea unei iluzii de fericire.

Deodată clopotul cel mare, după ce vibră prelung, tăcu. Un vuet surd, jalnic, funebru, ca vaetul unui muribund se pierdu în văzduh... Clopotele mici, intimidate, tăcură și ele.

Bătrânul clopotar Miheici căzu istovit pe bancă și u'timele două lacrimi se rostogoliră încetșor pe obrajii lui palizi.

Trad. de CONST. GALITZA

PAȘTILE LA ȚARA

Auzită de G. T. Niculescu-Varone, în comuna Călinești, plasa Podgoria, jud. Mușcel

E'nvierea lui Isus
făcută de Cel de sus.
Sărbători de veselie
care inimile'mbie.
In aceste sărbători
flăcăi, fete merg la hori
cu cămașa albă, floare,
frumoși, parcă-s rupți din soare
Toți cei care au copii
gândesc viața le rosti.
Și privesc cătând aleasă
noră, să aducă'n casă,
sau ginere, cum nu-i alt(ul),

să fie de fruite'n sat,
frumos și cinstit bărbat.
Gospodarii tinerei
se prind în horă și ei.
Unii beau, alții privesc
sau în scrânciob se'nvărtesc.
Vezi copiii ciocnind ouă:
vor cu unu (1) să ia două.
Toți și toate, necurmat,
zic: „Cristos a înviat!“
Unde mergi, în orice casă,
tot găsești ceva pe masă:
pască, ouă, cozonac,

bere, vin și chiar coniac.
Și-apoi, vezi, cu băutura
deschizi întruna gura.
Ciocnești pahare cu vin
să te'nveselești puțin.
Mămăliga n'are haz
chiar la omul cu necaz.
Sărbătorile-s lăsate
să petreci. Așai la sate.
Mult nu merge: o zi, două.
Vorba nu-i să treacă nouă,
că stomacu(1), cum se vede,
tot în mămăligă crede.

ACUM IN PRIMAVARA

D. I. Luis

Un bărbat mergea încet pe promenadă, dealungul râului. Deși mai era încă răcoare la umbră, totuși plutea acuma în aer o oarecare căldură. Pe partea cu soare, dincolo de drumul carosabil, pământul, ușor afânat, strălucea, cafeniu și puternic. Uu miros aspru și plin de viață se desprindea dintrânsul. Era mirosul acela pe care el îl cunoștea destul de bine din propria lui grădină.

Propria lui grădină!...

Bărbatul mergea înainte, fără o privire penru cele ce se petreceau în jurul său. Căci în fața ochilor nu vedea decât ceea ce posedase altă dată: casa luminoasă în ferestrele căreia bătuse soarele de Martie tot atât de puternic, aproape agresiv, ca și acum. Tufa galbenă în terasă, care înflorește cea dintâi, ca și când ar fi vrut să aducă aminte că fusese plantată cea dintâi când se mutaseră în casă. Ce greu a trebuit să muncească până să-și dureze casa!

La leagănul copiilor desigur că au și înflorit ghiocșii. Și acolo, ca și aici, își va fi făcut intrarea primăvara.

Acolo ca și aici... ce ușor de spus. Erau numai câteva cuvinte. Și totuși între ele era o prăpastie. Prăpastia în care se scufundase viața lui, casa, grădina, precum și tot ce-i veneau dela oameni. Distruse de o soartă care îi devenea tot mai neînțeleasă, pe măsură ce se chinuia gândind ca să-i afle rostul. De câtă vreme hoinărea el a drept vorbind prin orașul acesta! Copiii erau undeva departe, abia de îl ajungea vreo scrisoare. Și apoi scrisorile acestea vorbeau tot de oameni străini, de întâmplări străine, de griji și necazuri.

De soție nu mai știa nimic. Il aluncase într-o viață delă care trebuia să rămână exclus pentru totdeauna. Tot ce-l înconjurase odată cu iubire și căldură, tot ceru viații sale, se spusese cu desăvârșire. Era un nonsens să vrea să-și mai refacă o viață nouă.

Peste iarnă, mai fusese suportabil. Trăise așa, în neștiere, străin de prezent și de el însuși.

Dar acum venise primăvara. Totul renăștea la viață. Chiar și în inima lui, care simțise singurătatea ca printr'un vâl, se trezea conștiința limpede a situației sale. Înțelegea acuma dintr'odată ceea ce nu vroise să înțeleagă până acum: că totul se sfârșise pentru dânsul. Că nimic în lumea largă, nici măcar un om, nu-i aparținea.

Bărbatul se uita cu o privire zăpăcită la toate din jurul său, de a grădinile renăscânde, până la albul ademnitor al ghiocșilor peste care mierla, își cânta cântecul în noapte. Viața stătea înaintea lui ca un dușman. E bine, dacă nu-i puteai opune viață, îi puteai opune ceva incomparabil mai puternic: Moartea! Un sunet ciudat, pe jumătate geamăt, pe jumătate triumf, ieși de pe buzele sale.

Și în clipa aceea se și avântă -- grilașul scund era mai mult un îndemn decât o piedică -- și se aruncă peste balustradă înaintea valurilor argintii...

O fată tânără, aproape un copil, cobora împreună cu o doamnă bătrână, treptele care duceau la mal. La butoniera jachetei de culoare deschisă, era prins un buchețel de violete.

— Ce-i asta? întrebă ea speriată și arată spre un grup agitat, jos pe mal. Se vedea un polițist și în jurul lui o grămadă de oameni gesticulând îngroziți. Acum, capetele se dădură la o parte și se făcu un loc liber. O pereche de brațe care se luptau, ieșiră la iveală... un oarecare om care se apăra fu tras în sus de pe mal, ținut strâns, dus de acolo.

— Vino, spuse doamna bătrână, și sfătui fata cu blândețe să se întoarcă, — nu-i un spectacol pentru tine... vreun biet om care n'a vrut să mai trăiască...

Fata se cutremură, mai întoarse odată capușorul blond înapoi — dar grupul de jos se împrăștiase. Atunci, cuprinse cu o privire întrebătoare mai întâi, încă speriată, apoi imediat strălucitoare, grădinile, cerul albastru, norii de primăvară:

— Poți să înțelegi, întrebă ea pe însoțitoarea ei că se poate să nu vrei să mai trăiești acum? Acum... în primăvară?

Primăvara la țară.

≡ Mișcarea din Direcțiunea G-lă a Penitenciarelor ≡

Cu data de 1 Aprilie 1941, D-l Director G. Lăzărescu, a fost înaintat Subdirector general în Direcțiunea Penitenciarelor. Omul de cultură aleasă și putere de muncă covârșitoare, omul bună voinței personificate față de subalterni și de excepțională blândețe regulamentară, iubit de funcționari și ascultat până la limită,—urcă treapta unui grad — răspândind în juru-i încredere și speranțe vii.

D-l Director L. Gurieli, a fost transferat în Direcțiunea Penitenciarelor la Serv. Economatului. Pe tot timpul cât a funcționat ca director al penitenciarului Văcărești, a știut ca nimeni altul să se înconjoare de iubire, ascultare și stimă, datorată caracterului D-sale ce nu tolera nimic, dar erta totul.

D-l Director M. Ceuca, a venit în fruntea penitenciarului nostru prin transferare dela Craiova. Caracter sobru, din primele zile a lăsat să se vadă grija unei bune rânduieli, a unui spirit pă-

trunzător și clar văzător. Tenacitatea convingerilor de bine, de ordine și disciplină se împletesc măiestrit cu cele mai delicate fibre din inima D-sale, dând' la iveală o bună voință cu accente metalice, dar sigură și permanentă.

Revista noastră prin aceste mișcări s'a despărțit, cu toată părerea de rău, de secretarul ei de redacție D-l Director L. Gurieli. S'a despărțit de D-sa dar păstrează speranța că nu va fi uitată, urmând și mai departe s'o ajute moralmente. Munca D-sale a avut satisfacția de ideal împlinit. Grija noastră este să ducem și de acum înainte, cu tot atâta stăruință, pe drumul urmărit de D-sa, opera de moralizare a deținuților.

Tuturor celor de mai sus, ce prin călități deosebite s'au făcut vrednici de tot mai înalte demnități, le urăm sănătate ca să poată munci ani mulți pentru binele țării noastre destul de necăjită.

C. Popescu

DE DEMULT

Napoleon.

Napoleon al III-lea nu se pricepea de fel în muzică, dacă ar fi să credem pe prințesa Paulina de Maeternich, care ne istorisește, în privința asta, în memoriile ei, o scenă caracteristică.

Auzind vorbindu-se de seratele muzicale pe care le dădea Liszt la ambasada Austriei, Napoleon pofti pe ilustrul muzician la Tuilleries. Când artistul interpretând rugăciunea lui Moise, de Rossini, o sfârși prin câteva puternice tremoluri, Napoleon al III-lea îi spuse:

—O! ilustre Liszt, ce bine imiți d-ta tunul.

Ironie.

Intr'o zi Contele de Morny, având de discutat niște chestiuni bănești, se duse în persoană la un celebru financiar de pe rue de Rivoli. Acesta îl primi destul de rece.

— Domnule, spuse financiarul poftiți un scaun!

— Știți cine sunt? spuse omul de stat, jignit.

Vorbiți contelui de Morny!

— Atunci se schimbă chestia: poftiți două scaune!

Contele a înghițit ironia fără să mai spună nimic. —

Cușca pușcăriașilor.

Cardinalul Jean de la Balue, fost ministru sub domnia lui Louis XI, spre a agrava pedeapsa anumitor prizonieri, a inventat o colivie în care nenorocitul nu putea să stea nici în picioare, nici culcat, nici așezat. Soarta a vrut ca regele să afle că ministrul lui îl înșela. Arestat și dus în închisoare, cardinalul a fost băgat în propria lui cușcă în care a rămas din 1569 până în 1580,

adică 11 ani. Câteva secole mai târziu, cușca a fost descoperită din întâmplare în pivnița castelului din Loches de câțiva amatori de antichități.

Ii cunoștea bine.

Aflându-se la Saint Ouen, Louis XVIII citea d-lui Taleyrand, șeful guvernului provizoriu, sarcinile constituționale.

— Sire, bag de seamă o lacună.

— Care?

— Ați uitat să fixați leafa membrilor Camerei deputaților.

— Păi înțeleg ca serviciul lor să fie gratuit. În chipul ăsta vor fi mult mai cinștiți.

— Da, Sire, da. Dar . . . gratuit. . . gratuit . . . vor costa mai mulți bani decât dacă li s'ar fixa salarii! . . .

Ce bine cunoștea oamnia Taleyrand.

Ce ar face

La un mare dineu pe care-l dădea curtea Regală în castelul din Versailles, Maria Antoaneta se juca aruncând cu fărâmituri de pâine în rege, soțul său. Louis XVI agasat de jocul ăsta se întoarse spre contele de Saint Germain.

— Ce-ai face d-ta conte dragă, dacă te-ar bombarda cineva în chipul ăsta?

— Sire, răspunse ministrul de război, aș face inofensiv imediat pe agresor.

— În ce chip?

— Atacându-l cu . . . sărutări! Două minute după scena de mai sus, Louis XVI pune în aplicare sfatul sfetnicului său, într'o odaie tapetată numai cu îngeri.

PUTEREA CREȘTINISMULUI

de VIORICA STERCEA

După martiriul lui Christos, ucenicii lui s'au împrăștiat în lume și au anunțat Vestea Cea Bună.

Mulțimea a ascultat învățăturile noi, cucerită de blândețea și de forma apropiată ce o îmbrățișau.

Nu cunoscuseră nimic asemănător până atunci.

Religia romană își întemeiase cultul zeilor pe ajutorul eventual dat de aceștia și pe răsplata datorită de muritori în schimbul acestui ajutor. Sacrificiul era — după împrejurări — preliminările unui împrumut sau plata datoriei. Crez simplu, ce nu putea fi decât pe placul unui popor materialist care punea realitatea mai presus de speculațiile spiritului.

Filozofii greci, mai idealști, ajunseseră cu timpul la o concepție de viață desprinsă de micimea intereselor pământești, concepție conformă cu ideea morală despre bine, despre rău și în armorie cu legile conștiinței.

Vedere din Arabia.

Stoicii merg chiar mai departe, îndemnând ființa omenească să disprețuiască orice bogății, să fie impasibilă în fața durerii ca astfel să-și poată păstra neatins, sentimentul demnității ei.

Erau foarte nobile aceste principii de înaltă înțelepciune.

Erau foarte nobile! Dar n'aveau nimic din altruismul, din modestia și din suflul divin care alcătuiesc frumusețea religiei creștine.

În plus, adresându-se rațiunii și cerând voinței sfârșiri mari, nu puteau să fie înțelese și adoptate decât de un număr restrâns de intelectuali.

Altfel vorbește însă creștinismul. Nu se adresează numai rațiunii și voinței. Cucerește sufletul oamenilor, le dă iertarea și împăcarea și nu le cere decât un elan de credință și de dragoste.

Și dela începutul creștinismului, găsind în el o alinare a suferințelor, mulțimea l-a îmbrățișat.

De pretutindeni veneau cei năpăstuiți să asculte doctrina nouă și ideile de frăție, de egalitate, de sărăcie, de umilință, de blândețe, de grație, ideile pe care, până atunci, nu îndrăznise să le închipuie vreodată.

Nici nu trecuseră doisprezece ani dela răstignirea Lui Christ și primul grup de creștini se și alcătuiseră la Roma. Se adună în cimitirele subterane, în Catacombele unde își îngropau morții acei care n'aveau destui bani ca să le înalte monumente pe via Appia.

Era întunec în catacombe și rece, alături de morții care nu mai simțeau nimic și ca să mai deschidă puțin întunecul, au pictat pereții, plafonul și bolțile pentru a primi moartea care nu era altceva decât un popas spre viața veșnică într'un cadru de frumusețe.

Într'o atmosferă de durere și de bucurie pioasă, având deoparte spiritul morții'or și de alta nădejdea într'o altfel de viață, se desfac primii creștini de teama de moarte, pregătindu-se pentru persecuțiile ce aveau să sufere.

Pe sfânta Cecilia o lovește toporul călăului de trei ori, Sfântul Sebastian e străpuns de săgeți și fiindcă rezistă acestei încercări, e ucis cu lovituri de bici. Unii sunt așezați pe scaune înroșite în foc. Alții, sub ochii injectați ai privitorilor din arene, sunt dați pradă fiarelor sălbatice.

Nu șovăie nimeni. Nu se leapădă unul.

Primesc moartea pământească ca o mângâiere în mărturisirea divinității lui Christ.

Atât de mare a fost puterea credinței încât a îngăduit oamenilor să sufere fără să se plângă și să moară suferind.

O mie de ani mai târziu și sute de ani de-arândul cusându-și Crucea pe umăr, credincioșii au plecat pe drumuri anevoioase.

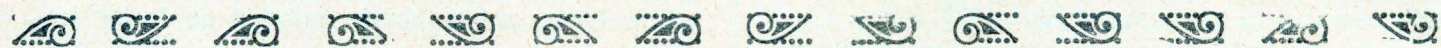
Arabii care stăpâniseră până atunci Ierusalimul, respectaseră acest oraș care adăpostea Sfântul Mormânt, ca pe un oraș sfânt și unul dintre cei mai mari împărați arabi, Kaliful Harun-al-Rashid, a trimis lui Carol cel Mare, cheile Sfântului Mormânt.

Însă când Turcii — fanatici religioși — cuceresc orașul, încep să persecute pe creștinii care veneau în pelerinaj la Ierusalim.

Pelerinii nu-și mai pot deci nimici remușcarea în chinurile pe care le atrăgeau lipsurile și primejdia unui

drum atât de anevoios. Nu-și mai pot pleca fruntea pe Mormântul lui Crist, cerându-i ertare. Și neiduplecarea Turcilor grăbește hotărârea Creștinilor. Din toate țările, înțelegându-se unii cu alții, au plecat pe acelaș drum, înfrățiți de cauza care vedea în toți, pe fiii aceleeași credințe.

Au trecut de atunci aproape o mie de ani. Și ce dovadă mai strălucitoare despre puterea creștinismului putem da, decât aceea că numărătoarea zilelor noastre începe de două mii de ani, din anul nașterii lui!

Intr'o gară mică

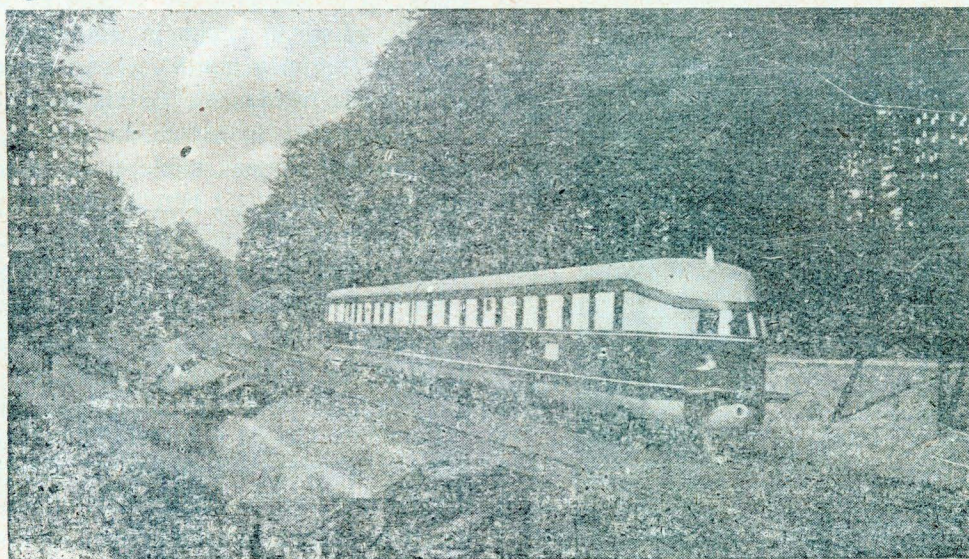
O zi din viața unei locomotive...

de Paul Ionescu- Dani

E o dimineață luminoasă și transparentă cum știe dimineața de primăvară să fie pe Valea Prahovei. Munții se proiectează însângerați pe albastrul mat al cerului. Un uruit de roți sfâșie aerul limpede și mugetul sirenei amplificat la sfârșit de ecou:

— Uuuu !... Uuuu !...

— Ei și ce e iacă ai sosit ? Ia uite-te la ea, soro, ce se mândrește, cică e locomotivă de accelerat... Mare scofală... Nu cumva ai vrea să ne dăm la o parte și să-i facem loc, după ce umpli satul de caraghioși dăștia de musafiri de Duminică care ne strică liniștea ?

Un pufăit astmatic și locomotiva a sosit.

— Uuuu ! Uuuu !

În gară două locomotive somnoroase rabdă în tăcere toaleta de dimineață pe care le-o aplică mecanicul. Acum s'au trezit pe deplin și clipesc cu ochii umflați de somn.

— Ei ce e soro, ce faci atâta gălăgie ?

— Uuuu !... Uuuu !... răspunde cea proaspăt sosită. Am venit - am venit.

Pe o linie moartă

Locomotiva acceleratului o privește cu dispreț.

— Dar ce să știți voi care zaceți încremenite pe linii... secundare când nu vă înhamă la câte o mârtoagă de tren de marfă, de faceți cinci zile de aici la Câmpina ? Eu fac traseul București-Brașov în patru ore. Uuuu !... Uuuu !... Am plecat, — am plecat, plec-plec-plec-plec.

— Dute învârtindu-te încrezută bătrână, îi urează suratele plebee, în timp ce aburii ei urcă spre cerul albastru.

Acestea și multele altele le-ar putea auzi acei ce s'ând pe lângă o gară s'au deprins să distingă pe lângă uruiul monoton al roților și motoarelor, accente personale, manifestările unei individualități nebănuite.

Glasul locomotivelor

Locomotivele vorbesc și nu numai că vorbesc și se înțeleg între ele, dar au și toane câte obată. Una mai supărată se trezește noaptea cu o izbucnire subită de furie și glasul ei strident te asurzește deabinelea. Cine o fi necăjit'o?

Am cunoscut o altă locomotivă arțăgoasă și acră ca o domnișoară bătrână. Glasul ei certăreț se cunoștea de departe și surorile ei îi răspundeau înțepate:

— Ce te-au apucat iar?..

O alta era ironică și vocea ei batjocoritoare te îndemna pe tine, muritor de rând, să-i răspunzi supărat:

— Ia mai lasă-mă în pace. Ce-mi arde de glume?

Cel mai bine le recunosc însă acei ce-și petrec viața pe lângă acești coloși de oțel.

Fochiștii care le spală, le hrănesc, le mână ușor pe drumul larg și desfășurat al șinelor strălucitoare, le cunosc până în cele mai mici amănunte, și sunt familiarizați cu felul fiecăreia, cu însușirile, cu ciudățeniile și capriciile lor.

Intre ei și coloșii pe cari îi stăpânesc se leagă o acțiune ciudată și trainică dela om la mașină, bazată pe încredere și pe înțelegere reciprocă.

— Uite, vezi, azi ești cuminte; spunea într-o dimineață fochistul, ne-a Vasile Chirtop, favoritei sale, o locomotivă micuță, delicată pe care o botezase „Zambilica”

Vezi, așa îmi plac. Dacă ești cuminte îți aduc prânzul și apoi te gătesc... și Zambilica pufăia satisfăcută și docilă ca un cățeluș.

Nea Vasile a gătit'o frumos cu un mănunchi de flori de câmp și apoi o privește fericit:

Fată frumoasă, ca Zambilica mea, nu mai este nici la București, spunea el mândru...

Pentru nimic în lume Chirtop nu s'ar fi despărțit de Zambilica lui, fiindcă, spunea el, vedeți Dvs., ea s'a obișnuit cu mine și eu cu ea și în la ea mai mult ca la o nevastă. M'ascultă întotdeauna și nu mi răspunde nici odată.

Ei, se bate el pe frunte, trebuie să știi cum s'o ei. Pe mine mă ascultă fiindcă mă cunoaște și mă port frumos cu ea, dar altul n'o scoate la cale,

Locomotivele au mândria lor profesională și feminină. Țin foarte mult la demnitatea lor și nu admit purtări sau vorbe aspre. Câte odată sunt aproape de accese subite de isterie, când și cea mai blândă dintre ele își iese din sărite și nimic nu le potolește furia. Atunci nici nu mă ascultă de nici un îndemn, numai vor să știe de răzic, nu mai cunosc pe nimeni.

Fire de boem...

Altă dată, când o locomotivă cu fire mai boemă, se plictisește să urmeze panglica sclipitoare a șinelor, s'lipind din ochii somnoroși, se uită împrejur și spune:

— Ce zi frumoasă și ce priveliști plăcute! Cum de am fost oarbă până acuma de am străbătut de mii de ori și n'am observat cât de verde e câmpia și cât de limpede e râul? Mă duc și eu să mă plimb, ce Dumnezeu, toată viața să muncesc ca un hamal să trag în spinare tâmpitele astea de vagoane care nici să se miște singure nu sunt în stare! Și apucată de o poftă subită de hoinăreală, locomotiva părăsește drumul ferit al șinelor și o ia frumos la val....

Epilogul îl citim în ziare.

Trebue să fim înțelegători cu locomotivele. Nu trebue să uităm că muncesc din răspuțeri de sute de ori mai greu de cât ar putea munci ori care dintre noi.

Care dintre noi ar putea alerga de pildă, zi și noaptea cu 60 km. pe oră, iarna și vara, cu sute de vagoane în spinare?..

Sigur că se supără și se revoltă și ea câte odată când își pune eterna problemă: La ce bun?

Greu la deal

Dela Ploești în sus, drumul e greu, foarte greu. Când ajunge la Sinaia locomotiva nu mai vrea să sue. Suflă greu. Fochistul o încurajează.

— Încă puțin, fetița taichii, încă puțin, uite că vine ajutor.

Și într'adevăr sosește o locomotivă.

— Uuuu, Uuuu! Ai răbdare, ai răbdare, viu acum viu acum!

Mișcă-te odată, soro că-mi ies din sărite. Cât să mai aștept. Și acum amândouă unite într'aceiași sfortare urcă pufăind din greu.

Bătrânețe haine grele

— Tare e greu — tare e greu, suspină una. Ce viață — ce viață, oftează cealaltă, și acu-acu, că suntem tinere, că mai târziu...

— Ce tinere soro? Uită că ești cu zece ani mai mare decât mine?..

— Eu cu zece ani? Eu eram în construcție pe șantier când tu erai hodoroagă bătrână și întindeai de ani de zile drumul București-Timișoara...

— Fugi, nu vezi că ești cu un picior la fiare vechi. Nu ție rușine să mai vorbești.

— Hai tăceți odată din gură, le curmă fochistul vorba. Nu vedeți că pierdeți vremea de pomană? În loc să vă vedeți de drum.

Și resemnate și ascultătoare își urmează soarta de instrumente aservite voinței omenești.

...Bătrânețea-i tristă și pentru locomotive. În capătul vieții le așteaptă ca și pe cei mai mulți dintre noi singurătatea, părăsirea...

După ce-au colindat țări întregi în lung și'n lat, sfârșesc la fiare vechi.

Singura mângâere pe care o are locomotiva este că din trupul său bătrân se vor turna cândva, tipare noi și strălucitoare.

HAZ DE NECAZ

BAL MASCAT

In plin carnaval, înainte de războiul actual. Intr'o familie oarecare, la un „jour fix“ se discuta cu aprindere despre reușita unui recent bal mascat, dat de o societate de binefacere.

— *Eu cel puțin am avut o formă extraordinară! spune un tânăr bogat la pungă, dar cam sărac la minte. Am avut cel mai extravagant costum!*

— *Cum v'ați mascat? întreabă o duduță.*

— *Nostim de tot... M'am mascat în „vișelul de aur“!*

— *Mi'nchipui c'ați fost formidabil atunci, dacă acuma, când nu mai sunteți aurit, arătați așa cum sunteți!*

INSPECȚIE

In timpul războiului mondial un colonel din armata franceză făcu o inspecție trupelor în refacere din spatele frontului. Găsind un soldat tânăr, voluntar, cu o ținută marțială, nu se putu abține de a nu-l felicita:

— *Bravo băiatule! Să trăești! Militari ca dumneata fac mândria armatei franceze. Dă-mi voie să-ți strâng mâna!*

— *Să trăiți, domnule colonel!*

— *Poți să-i scrii tatălui d-tale că ai strâns mâna colonelului. Va fi mulțumit că are un asemenea fiu!*

— *Desigur, domnule colonel!*

— *Dar ce-i tatăl d-voastră?*

— *General, să trăiți domnule colonel.*

PERFORMANȚA

Doi franțuzi se întâlnesc și încep să se laude.

— *La Paris avem un înotător al cărui suflu e remarcabil. Stă sub apă opt minute!*

— *La noi, la Marsilia, e unu mai grozav. Am un prieten care a stat sub apă trei zile!*

— *Da, da, trei zile! Trebuie însă să spui ca l-a scos apoi mort!*

AȘTEPT

— *Care-ți este ultima voință, înainte de a fi executat? întreabă un procuror pe un condamnat la moarte.*

— *Să mănânc căpșuni, spuse condamnatul.*

— *Căpșuni? Acum iarna? De unde? La vară!*

— *Nu-i nimic, domnule procuror. Aștept!...*

PORTOFELUL

Mitică este întâlnit de un prieten.

— *Tii, dar bine ai mai sosit!...*

Inchipuește-ți că mi-am uitat portofelul acasă! Și am niște datorii urgente de plătit! Imprumută-mi tu o mie de lei!...

Mitică îl privește lung și-apoi scoate un pol din buzunar.

— *Ia un pol...*

— *Păi ce să fac cu el? Îți bați joc de mine?*

— *Deloc! Ia tramvaiul și du-te acasă de îți ia portofelul!*

TIR REPEDE

Intr'una din cafenelele din București s'au strâns la o masă mai mulți vânători. Și „Vânătoareștile“ au și început. Fiecare se laudă cât poate mai bine. Dintre toți d. A. e mai elocvent.

— *Vânat? Nici n'am văzut, domnilor. Și-am tras ca la fasole! Parol! Pac! Un iepure! Bum Bum! Un dublé de potârnică! Bum! O dropie! Bum! Un fazan... Pac! O becașină!*

— *Ajunge, omule!, îl trage de mânecă un prieten! Tu nu mai încarci deloc pușca?*

— *Pușca? Pe dracu! Parcă mai aveam timp s'o 'ncarc.*

INȚELEPCIUNE

In Africa, un bătrân Kabyl își păzea vaca. Era tare cald și bătrânul ațipi. Vaca profită de ocazie spre a se duce până la căpița de fân a unui vecin, și, natural, se îndopă zdravăn. Stăpânul fânului pică acolo tocmai când vaca se ospăta mai copios. El dădu pe Kabyl în judecată. In fața judecății, păgubitul ceru zece mii de lei despăgubiri pentru fânul mâncat de vacă. Judele întrebă pe bătrân:

— *Câți ani ai?*

— *Cincisprezece ani!*

— *Cincisprezece ani!?!*

Îți bați joc de justiție! Văd că ai barba albă ca neaua!

— *Cred că e mai ușor să credeți că am cincisprezece ani, răspunse bătrânul, decât să admiteți că vaca mea a putut mânca de zece mii lei fân într'un ceas...*

Judele a condamnat pe bătrân la... cinci lei amendă, căci justiția e justiție.

Popas lângă amintirea lui George Coșbuc

---

de ION VELICU

În ziua de 17 Aprilie 1941 s'au împlinit... 23 de ani de când George Coșbuc a trecut în moarte. Era și atunci o tristețe grea și înăbușitoare asemeni acestuia din însoțita și însângerata „Săptămână a patimilor“. Poetul care a strâns toate sevele Ardealului pentru multă vreme încă ce acum înainte, nu merită uitarea care l-a cuprins. Într'o vreme când suntem inundați de fel de fel de traduceri din literatura dubioasă a apusului, când toți poeții din generația care se ridică, vorbesc de Esenin, Watman, Rilke, și fără să cunoască un poem scris cu sfâșier! de suflet de Panait Cerna, ori o baladă plină de viață și lumină a lui George Coșbuc, înțelegem virtuțile marilor noștri înaintași.

Cum am purta mâna, pe claviatura pianului, răsfoim cartea cu balade și idile unde, Coșbuc, a adunat zilele cu bucurii și neazuri ale țaranului nostru cuprinzând într'un grup de versuri senine, toată veselia românească pe care n'o poți ține în pieptul prea plin. Recitești sfârșitul din „Nunta Zamferei“ și vedeți cât de guraliu și darnic e românul când trece prin bucurii:

*Și-a zis: „Cât mac e prin livezi
Atâția ani la miri urez!
Și-un prinț la anul! blând și mic,
Să crească mare și voinic,—
Iar noi să mai jucăm un pic și la botez!*

În dureri adânci, dincolo de puterile omenești, același român se ridică dârz și înțelept:

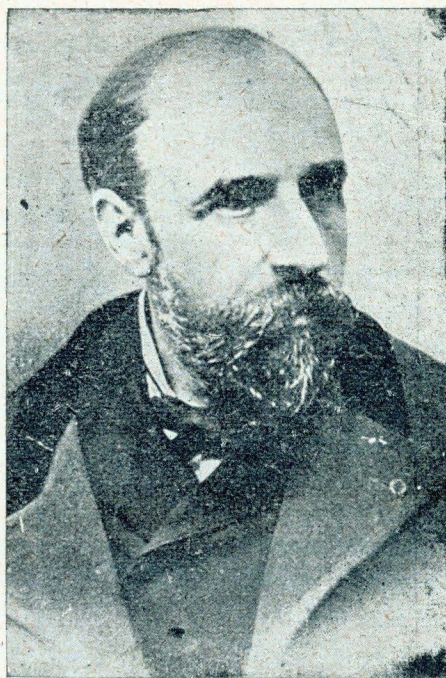
*Trăește-ți, Doamnă, viața ta!
Și-a morții lege n'o căta!
Sunt crai ce schimb a lumii sorți,
Dar dacă mor, ce grijă porți?
Mai simte 'n urmă cineva, că ei sunt morți?*

Magician al cuvântului, pentru fie care mișcare a sufletului, găsește o expresie adecuată.

În lirică, utilizând cu precădere pastelul și idila, a înlocuit tehnica veche și greoaie a lui Alecsandri cu una inedită. Strângând în cuprinsul baladei viață vie și iritabi-

lă, într'o așezare de cuvinte simple și adevărate ca și un geamăt, a rămas până azi neîntrecut. Cultivând forma fixă a gazelului, s'a dovedit un maestru.

Dar activitatea acestui mare meșter de cuvânt e mult mai bogată. În proză a glorificat războiul pentru independență în „Povestea unei coroane de oțel“, scrisă cursiv și colorat. Tălmăcind din italienește „D'vina comedie“ și din limba latină „Eneida“, „Georgicele“ și „Meta-morfozele“ s'a dovedit temeinic pregătit.

În primăvara aceasta însângerată, când cad hatarele și sufletele se strâng în întuneric, dacă nici poeții nu au timp pentru un popas lângă lumina și cântecul marelui poet, să nu încrunte nimeni fruntea. George Coșbuc nu-i singur și nu-i uitat. Natura, frumusețe, uriașă, pentru poetul care i-a cântat limpezimele, revarsă în primăvara care ne-a cuprins, culori și nădejdi pentru sufletul marelui meșter.

O epigramă inedită a lui George Coșbuc

Unui poeză pe care l-am văzut pe la ușile Ministerului.

Creștinul raiu al vostru e'n ulița Fântâniei.
Acolo-i sfântul Petre, al Casei voastre hram!

Ce vrei aici, Părinte, în Iadul cu păgânie,
Pe scări pline de Eve, și'n casa lui Adam?

DUMNEZEU VEDE ADEVĂRUL, DAR NU SPUNE REPEDE.

de L. N. TOLSTO

În orașul Vladimir trăia un negustor tânăr Axenov. El avea două prăvălii și o casă.

Era blond, pleros, frumos, priceput la glume și bun cîntăreț. De cînd se însurase nu mai bea ca altădată, să facă nebulii.

Intr'o vară, Axenov s'a dus la un bilciu în Nijninogorod. La plecare, nevasta i-a spus:

— Bărbate, nu pleca acuma, te-am visat rău. Axenov i-a răspuns rîzînd:

— Ție mereu ți-e frică! Parcă n'am mai fost eu pe la bilciuri.

— Nu știi de ce mi-e frică, dar așa rău te-am visat! Se făcea că te-ai întors cărunt de tot.

— Aceasta înseamnă ciștig, zise Axenov, rîzînd. Ai să vezi că mă îmbogățesc în negustoria aceasta și am să-ți aduc daruri scumpe.

Și-a luat ziua bună și a plecat.

Pe la jumătatea drumului, s'a întîlnit cu un cunoscut, tot negustor.

S'au oprit să doarmă noaptea împreună. Au băut ceai și s'au culcat în două camere alăturate.

Axenov nu dormia mult. S'a trezit pe la miezul nopții, a sculat birjarul și i-a spus să inhame, pentru că mergea mai bine pe răcoare. A trecut în căsuța gospodarului, i-a plătit pentru găzduire și a plecat. După un drum de peste 40 de km. a poposit să mănince și să se odihnească în tinda unu han. La prînz, pe cînd i se pregătea masa și el cînta la chitară în pridvorul hanului, a sosit în curte o trăsuriică cu clopoței. Au coborît din ea doi jandarmi și un funcționar.

S'au apropiat de Axenov și au început să-l întrebă: Cine ești? De unde? Axenov le-a istorisit tot și apoi i-a poftit să bea împreună un pahar de ceai. Dar funcționarul stăruia cu întrebările: „Unde ai dormit noaptea trecută? Singur sau cu un alt negustor?”

Dimineața, ai văzut negustorul? De ce ai plecat noaptea din curte? Axenov se mira de aceste întrebări. A spus tot ce făcuse și a adăogat: „Eu nu sunt hoț,

nici ucigaș, umblu după treaba mea și nu aveți de ce mă întreba atîta!”

Funcționarul a chemat soldații și i-a răspuns:

— Eu sunt procuror și te întreb pentru că negustorul cu care ai dormit noaptea trecută, a fost omorît. Arată-mi bagajele, iar voi căutați-l!

Au intrat în casă, i-au desfăcut geamantanul și sacul și au început să caute. Deodată procurorul a scos din sac un cuțit și i-a strigat?

— Al cui este cuțitul acesta?

Axenov, văzînd că în traista lui au găsit un cuțit plin de sînge, s'a speriat.

— De ce e sînge pe cuțit?

Axenov n'a mai putut spune o vorbă, ci numai îngăima:

— Eu... eu nu știu... cu... cuțitul... eu... eu e al meu.

Atunci procurorul a zis:

— Dimineața am găsit negustorul în junghiat. Casa a fost încuiată pe dinăuntru, iar în casă nu a fost nimeni în afară de tine. Uite și cuțitul plin de sînge la tine în traistă. Și după față te cunoști! Spune cum l-ai omorît și, de cîți bani l-ai jefuit!

Axenov s'a jurat pe Dumnezeu că nu e vinovat că după ce a băut ceai cu negustorul nu l-a mai văzut, că nu are decît banii lui și că nu e al

lui cuțitul. Dar glasul i se îneca, fața era galbenă și tremura de groază ca un vinovat.

Procurorul a chemat soldații, a poruncit să-l lege și să-l pună în căruță. Cînd l-au aruncat în căruță cu picioarele legate, Axenov și-a făcut cruce și a început să plîngă. I-au luat lucrurile și banii și l-au trimis la temnița din orașul apropiat. Au trimis la Vladimir să afle ce fel de om era Axenov. Toți negustorii și locuitorii orașului au arătat că Axenov în tinerețe bea și petrecea, dar că era om bun. L-au judecat pentru jefuire și omor. Femeia se topia de amărită și nu știa ce să creadă. Toți copiii erau mici, iar unul sugaci.

I-a luat pe toți și s'a dus în orașul unde era închis

Axenov. La început nu i-a dat voie să-l vadă. S'a rugat mult de directori și au dus-o la soț. Când l-a văzut în lanțuri, îmbrăcat ca pușcăriașii, la un loc cu țilharii, a leșinat greu.

A pus apoi copiii împrejur și au mâncat împreună.

Soția i-a spus cum merg treburile gospodăriei și l-a întrebat despre tot ce s'a întâmplat cu el.

El i-a istorisit și a adăugat că trebuie să se plîngă țarului. Nu se poate să piară un om nevinovat. Femeia lui chiar înaintase o plîngere, dar nu ajunsese pînă la țar. Axenov și-a plecat capul. Soția i-a amintit că nu degeaba a visat că el încărunțise. — Uite, văd că de supărare ai albit cu adevărat. Să nu fi plecat tu atunci. Apoi femeia a început să-l mîngîie resfirîndu-i părul și să-i spună:

— Prietine de inimă, spune soției tale adevărul!

Axenov, uimit că și ea îl crede vinovat, și-a acoperit fața cu minile și a început să plîngă. A venit soldatul și Axenov s'a despărțit pentru totdeauna de familia lui.

Cînd a plecat femeia, Axenov și-a amintit ce vorbiseră și-a zis către sine: Se vede că în afară de Dumnezeu nimeni nu poate să știe adevărul și numai pe El trebuie să-L rugăm și numai dela El să așteptăm milostivirea. Și de atunci Axenov nu a mai trimis plîngeri, ci se ruga mereu lui Dumnezeu.

L-au osîndit să fie biciuit și trimis la muncă silnică. Așa au și făcut.

L-au biciuit și după ce s'au vindecat rănilor, l-au trimis în Siberia cu alți ocași. A trăit acolo 26 de ani muncind ca osîndiții. Ii crescuse o barbă lungă și îngustă, iar părul era alb ca zăpada. Veselia lui de odinioară, pierise. Se gîrbovise, mergea încet, vorbea puțin, nu rîdea nici odată, dar adesea se ruga lui Dumnezeu. În închisoare, învățase să facă cisme. Cu banii cîștigați și-a cumpărat cărți de rugăciune pe care le citea cînd era lumină în temniță. La sărbători se ducea în biserica închisorii, zicea Apostolul și cînta la strană. Glasul îi era bun. Mai marii închisorii îl iubeau pentru smerenia și cumințenia lui. Tovarășii îl respectau și-l numeau „bunicul” sau „omul lui Dumnezeu”. Cînd se certau, veneau întotdeauna la Axenov să-i judece. Cînd aveau vre-o plîngere tot pe el îl trimeteau la cei mari.

De acasă nu primise nici o scrisoare și nu știa dacă ai lui mai trăiesc.

Odată s'au adus noi condamnați. Seara, toți ocașii vechi s'au strîns în jurul celor veniți, ca să-i întrebe de pe unde sunt și de ce au fost condamnați. Axenov asculta, stînd pe pat, ce spunea fiecare. Unul dintre condamnații cei noi avea vre-o 60 de ani. Era înalt, sănătos, cu barba căruntă și tunsă. El istorisea: — „Așa fraților, am ajuns aici fără nici o vină. Am deslegat un cal dela sania altuia. M'au prins și m'au învinuit de

furt, deși le-am spus că am vrut să ajung mai repede, că birjarul saniei mi-era prietin. Au fost fapte care demult ar fi trebuit să m'aducă aici, dar atunci nu m'au prins și-acum mă prigonesc pe nedrept.

— De unde ești, întreabă unul?

— Din orașul Vladimir. Mă chiamă Macarie și mă preamăresc cu Simionovici. Axenov înalță capul și-l întreabă: Nu ai auzit acolo de negustorii Axenov? Mai trăesc oare?

— Cum să nu aud? Sunt negustori bogați, deși tatăl lor este în Siberia. Se vede că e tot așa de vinovat ca și mine. Dar tu bunicule, de ce ai fost condamnat?

Lui Axenov nu-i plăcea să vorbească despre nenorocirea sa. Oftă și-i răspunse:

— Pentru păcatele mele stau de 26 de ani aici, la muncă silnică.

— Pentru ce fel de păcate, întreabă Macarie?

— Adică am meritat aceasta! Axenov n'a vrut să spună mai mult. Macarie a aflat dela ceilalți tovarășii de ocnă cum a ajuns Axenov în Siberia și că e osîndit pe nedrept. Auzind acestea, Macarie își plesni mîinile de genunchi și zise privind pe Axenov:

— O! minune!.. Aceasta e minune! Cum ai îmbătrînit bunicule!... L-au întrebat de ce s'a mirat și unde l-a mai văzut pe Axenov. Macarie nu le-a răspuns decît:

— Lucru tare minunat copii, unde am ajuns să ne vedem!... Axenov s'a gîndit că poate acest om știe cum a fost omorît negustorul. El îi zise:

— Macarie, poate ai auzit despre întîmplarea mea, m'ai văzut mai de mult?

— Cum să nu aud! S'a zvonit pe tot pămîntul.

Dar de mult; cum s'a auzit, s'a și uitat, zise Macarie.

— N'ai auzit cine a omorît negustorul, întreabă Axenov?

Macarie începu să rîdă și zise:

— Da se vede că acela l-a omorît, la care s'a găsit cuțitul în traistă. Dacă cel care și-a furișat cuțitul, n'a fost găsit, nu-i ucigaș. Cum să-ți pună cuțitul în traistă? Doar traista era la capul tău și ai fi simțit?

Axenov, auzind acestea, s'a gîndit că chiar Macarie a omorît negustorul. S'a sculat și s'a dus mai departe. N'a putut dormi toată noaptea. Și-a amintit de femeia lui, de copii, ce tînăr și vesel era el atunci; cum l-au arestat pe cînd cînta la chitară, și-a amintit de chinurile îndurate, cum l-au biciuit de moarte, călăul, norodul împrejur, lanțurile, pușcăriașii, viața de închisoare și bătrînețea sa.

Toată suferința lui venia din cauza acestui răufăcător. Așa gîndea Axenov și l-a cuprins minie mare împotriva lui Macarie. A citit rugăciuni toată noaptea, dar nu a putut să se liniștească. Ziua, nu s'a apropiat și nici nu s'a uitat la Macarie.

Au trecut două săptămâni. Axenov nu mai putea dormi noaptea și, nu știa ce să facă. Într-o noapte umbla prin închisoare și a văzut că cineva aruncă pământ de sub un pat de scânduri. S'a oprit să vadă. Deodată Macarie a sărit de sub pat și privea înspăimântat pe Axenov a voit să treacă mai departe, dar Macarie l-a apucat de mână și i-a spus că a săpat un șanț pe sub ziduri și că în fiecare zi lua pământ în carămbii cisme și-l împrăștia pe drum, când îi pornia la muncă. Macarie i-a spus :

— Dar să taci, bătrînule, că fugim amîndoi. Dacă spui, mă vor biciui de moarte; dar nici tu nu ai să scapi, căci te voi omori.

Axenov și-a smuls mîna, tremurînd de mînie și i-a spus :

— Eu nu mai am de ce fugi de aci; dacă mă omori, nu e nimic; tu încă de mult m'ai ucis. Te voi pîrî sau nu, — cum mă va lumina Dumnezeu!

A doua zi pe cînd îi ducea la muncă, soldații au observat că Macarie împrăștia pămîntul pe drum.

Au făcut cercetări și au găsit gaura. A venit directorul și i-a întreatat: Cine a săpat gaura?

Toți au tăgăduit. Atunci directorul i-a spus lui Axenov, pe care-l știa om drept:

— Bătrînule, spune-mi înaintea lui Dumnezeu. Cine a săpat șanțul?

Macarie sta în picioare, ca și cum nu s'ar fi întîmpinat nimic și se uita la director fără să privească pe

Axenov. Mîinile și buzele lui Axenov tremurau. Se gîndea:

— De ce să-l iert, cînd el m'a nenorocit? Lasă să i se plătească pentru mucenicia mea. Dacă l spun, îl vor biciui de moarte. Ce, îmi va fi mai ușor?

Directorul l-a mai întreatat odată:

— Ei, ce-i bătrînule, spune adevărul: cine a săpat pe dedesupt?

Axenov se uită la Macarie și zise:

— Nu pot să spun! Dumnezeu nu-mi poruncește să spun. Aveți toată puterea să faceți cu mine ce vreți.

Directorul s'a sbătut mult, dar n'a aflat cine a săpat șanțul, căci Axenov n'a mai spus nimic.

A doua noapte, cînd Axenov deabia ațipise, cineva s'a așezat la picioarele lui.

A recunoscut pe Macarie și l-a întreatat:

— Ce mai vrei dela mine? Ce cauți aici?

Macarie tăcea. Axenov se ridică puțin și-i zise:

— Ce vrei? Pleacă! Dacă nu, strig soldatul.

Macarie se aplecă spre Axenov și-i spuse în șoaptă:

— Te rog, iartă-mă!...

— De ce să te iert?

— Eu am omorît negustorul pentru care te-a condamnat, eu ți am ascuns cuțitul în traistă. Am vrut să te omr și pe tine, dar am auzit sgomot în curte și am eșit pe fereastră. Axenov nu știa se să spună.

Macarie s'a sculat de pe pat. Făcea mătăni la pămînt și se ruga de Axenov....

Cînd a venit aprobarea să se întoarcă acasă, nevinovatul Axenov murise.

≡ C A I N E L E ≡

Era în anul 1915, pe frontul francez. Într-o secție se afla ca agent de legătură un ovrei. Într-o zi, comandantul companiei îl chiamă:

— Ascultă Șmîlovici! Te vei strecura ca un șarpe până aproape de liniile inamice. Vom ataca mâine. Observă cum sunt întăriți. Cele ce vei raporta vor avea o importanță foarte mare. După felul cum vei raporta, va porni atacul! Ai înțeles? Și acum du-te. De misiunea ta va depinde atâtea vieți de camarazi!

Și sigur, ordinul e ordin! Ovreiul salută, face stînga 'mprejur și pleacă. Cîteva ore se scurg. Insfârșit, iată că apare, tăvălit în noroi, frînt de oboseală și emoționat peste măsură.

— Ei! ce-ai făcut?

— Domnule căpitan, spuneți d-lui general să trimeată cavaleriști, tancuri, avioane și tot ce-o voi, dar să nu trimită infanteriști!

— Da? Dar pentru ce? Au mitraliere multe?

— Mitraliere? Nu știu! N'am văzut... Poate să fie! Dar e un câine acolo ciobănesc, mai rău decît toate hienele la un loc!...

Să rîdem puțin

Tatăl suferă de reumatism la un picior. Lilica îl privește cu multă compătîmire.

— Pentru ce doare piciorul, tătîcule?

— Ce vrei, micuțo; urmările vîrstei: sunt bătrîn.

— Ba nu, tătîcule, privește celălalt picior este tot atît de bătrîn și totuși nu te doare! Așa dar...

* * *

Marioara se adresează Vioricai, care plînge:

— Pentru ce plîngi, Viorico?

— Ca să treacă timpul. Nu știu ce să fac.

* * *

— Puiule — zice bunicul — ieri ți-am dat cincî lei pentru că ai fost cumînte. Cum se face că astăzi ești din nou neastîmpărat?

— Eh — dacă aș fi întotdeauna cumînte, răspunde strengarul, tu și mămica v'ați obișnui cu asta și nu mai mi-ați da bani ca să fiu cumînte...

* * *

La școală:

Iarăș ai uitat lecția — dojenește profesorul pe Gică — Ce ai spune tu de un militar care ar merge la răsboi fără pușcă?

— Aș spune că este un ofițer, domnule profesor!

TRENUL FANTOMA

de Const. Lucreția Vâlceanu

Te scoli dela masă, dormi sau umbli, simți la lingurea povara unei livezi cu miros de rouă și porți în tobițele urechii, ca pe niște corzi în repaos eventualitatea unei larme de argint, cunoscute. Este un fel de răsmeriță dulce care te supune și te gădilă frumos. Inchizi ochii, aștepti și n'ai vrea să mai fie nimeni. Incerci, interior, o călătorie ciudată, înapoi. Ai dormit vreodată într'un vagon care merge? Ai dormit. Tot așa, în tine, în câteva clipe ai să oprești într'o gară săteană. Bineînțeles, este o oprire după toate regulile căilor ferate. Un fluierat scurt, vesel, comandă ceva frânarilor, din cuștile cocoțate, să împiedice roțile cum știu ei mai bine. Nișel roțile scrâșnesc năvășe apoi merg ca târliile. Alt fluierat: roțile trebuiesc împiedicate cu orice preț. Frânarii înțeleg și a doua comandă care este tot scurtă, dar ceva mai veselă.

Dedesubt, se dă ca o luptă dură. Cine mai ascultă însă la ceea ce se întâmplă sub vagon? Prin fața geamului lăsat, trec în goană atâtea și atâtea. Uite, între maluri cu stuf, eleșteul domnului Nicu Băleanu, judele. Eleșteu tăcut, fără pășari și fără vite, din cauza unui administrator hain, vecinic cu vâna la carâmb. (L'am cunoscut personal). Mai departe, cireada lui Damian. Văcarul, cu înfățișare și traistă de pustnic, salută militărește. Șapca de liceu pe care i-a dat-o băiatul lui Damian, Ionel, nu mai are cozoroc. Corespunde, impro-

Veselia primăverii!...

priu, unui beret slinos de marinar. De altfel, de când șapca nu mai are cozoroc, toată lumea îi zice marinar. Adică, îl poreclește. Marinar azi, marinar mâine. Mereu. Și văcarul, dacă nu s'a sinchisit la început de noul său nume, s'a sinchisit în cele din urmă. S'au, mai vârtos, s'a înfuriat. Ce era aia marinar? Pe el îl chema Bărăgău, Gligore Bărăgău. Gligore nu este tot una cu marinar. Nici Bărăgău nu este tot una. Carevasăzică, marinar nu însemna deloc Gligore Bărăgău. Marinar nu putea fi decât o înjurătură. Cum putea să scape el, văcarul, de porecla asta de marinar? Să arunce definitiv șapca fără cozoroc. N'a purtat-o două săptămâni încheiate. Inutil. Când Leana lui Constantin Ghiță l-a văzut cu capul gol, i-a dat un chiot de-a adunat, în păr, ulița Necșuleștilor.

— Hei, marinar.

Gligore Bărăgău a strâns palmele pe ciomagul de corn, haiducește.

— Târfa.

Câțiva au râs, alții l-au luat la rost, Unul mai isteț l'a ironizat.

— Ai să te răcești, mă', fără tichie.

Hohote: marinar, marinar.

Sub tâmpilele lui Gligore Bărăgău băteau niște ciocane, odată cu inima, grele. Căzut ca într'o beznă de beciu, în Gligore Bărăgău s'a deșteptat, probabil, văcarul. Amărât a intrat cu ciomagul în cireadă și s'a răzbunat până la epuizare. Știa el: Gligore Bărăgău era marinar, pentru că păzea cireada lui Damian, pentru că era văcar. Șapca fără cozoroc îi edvenise dragă, dragă.

Nu se mai deslipește de ea, dar — pentru că este văcar — se răbună pe cireadă și salută militărește.

Decorul se schimbă iute.

Cantonul lui Stan Mușat fâșie ca o coasă prin fața geamului, aproape. Parcă înadins stă aproape. Vrea să iscodească pe geam, înlăuntru?

Dacă n'ar cunoaște pe careva, cantonul ăsta n'ar sta așa aproape. Cantonul ăsta cunoaște pe toți câți au trecut pe lângă el pe calea ferată, de trei decenii încoace. (Omul care l'a zidit a sgâriat cu briceagul pe o cărămidă: 1910, Ionescu, picher). Cu atât mai mult, dacă te-ai născut la o bătae de alice, în spatele lui. Un motiv în plus să te identifice oricând. Pare indiferent, dar realitatea este alta. Intotdeauna, mușcător, vorbește prin gura lui Stan Mușat, cantonierul.

— Iar la vrăbii?

— Nene Stane, dacă ne lași...

— Cum o să vă las dracilor.

— Păi să vezi, am vrea să creștem noi puii din cui-burile astea.

— Da' voi sunteți cloști?

— Nu, suntem băieți.
— Aha.
— Le-am da mălai, grâu, până s'ar face mari.
— Lapte n'o să le dați? De aveți lapte, facem târgul.

— Avem, cum să n'avem.
— Aveți, am să vă dau un cuc.

Stan Mușat ese din canton, cu o cioară. Priponită de picior, pasărea făcea eforturi să-și recapete libertatea și se roagă de Stan Mușat pe limba ei: Câr.

— Tu, ăla mai ars de soare, înțelegi ce spune cucul?

Deși Stan Mușat nu cultivă politicul, are totuși evidente accente naționaliste. Fără să te lovească direct, aluziile lui rănesc ca un cui. Orice ai face dacă ești „mai ars de soare“, nu poți să nu pricepi că Stan Mușat are ce are cu bruneții. Pentru că „mai ars de soare“ se referă, fără excepție, la ten. Asta, metaforic vorbind. Pe Stan Mușat însă nu-l pasionează metafora.

Habar n'are el ce-i aia metaforă. Nu știe, dar îi place tăișul metaforei. Atât.

— Ce, ăsta-i cuc, nene Stane?

— Sigur; cuc oacheș.

Cioara continuă să se roage de Stan Mușat: Câr. Privirile lui Stan Mușat insistă, ardelate, pe ăla „mai ars de soare“. Momentul devine acut.

— S'o luăm atunci.

Fără ceremonial cioara cade în mâinile nouilor ei stăpâni. Rugămintele-i păsărești sunt și mai fierbinți.

— Să-i dăm drumul, să meargă.

Cu sfoara de picior, cioara o ia țopa, țopa.

Stan Mușat părintește, își duce pumnii la mustăți și strigă după cioară:

— Cu-cu.

Cantonul lui Stan Mușat piere, undeva în lumină.

Frânarii, în cuștile lor, împiedică și iar împiedică rolul. Unde s'au dus stâlpii de telegraf? Nu mai licăresc prin fața geamului lăsat. După troncănit, poți ști precis când roțile calcă la macazuri. Încă o sută de metri, încă cincizeci de metri. Răcoroasă, gara își sare în obraz. Gara săteană: o suporți ca pe o palmă de miresme.

— Costică, maică, unde ești?

Vocea veche a unei bunici pătrunde peste tot, polițist. Pe peron, numai cămăși de in, cărpe de borangic. Umbra binecuvintează, din strașinele cu glastre însângerate ale gării, până la liniile unse, între pietriș. Că-mășile și cărpele încarcă parcă aerul cu pânză curată. (Ce multe sunt și ce mari au crescut fetițele)...

— Costică, maică, unde ești?

Bunica alarmată, renunță pe loc la investigația mijlocită de țipete sfâșietoare și pășește frenetic la contactul cu autoritățile gării. Ca să fim sinceri, trebuie să subliniem că domnul Jugureanu, impiecat de mișcare, se și sesizase de chipul puternic în care bunica își căuta nepotul și că era gata să întreprindă orice.

Peste grilajul grădiniții, domnișoara Jugureanu nu descifrează deocamdată mobilul incidentului, dar o furnică o preșimțire fericită. Eri, doamna Scărlătescu i-a ghicit foarte bine în cafea. Ii cădea o vizită; cruce de bărbat. De câte ori i-a ghicit, așa a fost.

— Să știi, Miți, că ăsta ori gradat este, ori student. Observă în partea stângă, lângă toarta ceștii, o figură cu trese și cu jachetă.

— N'are de unde fi gradat. Student trebuie să fie.

Însfârșit, pe peron se restabilește calmul. Cel căutat apare singur chiar de pe peron, cu ghiozdanul doldora ca dintr'un loc de unde nimeni nu s'ar fi așteptat. Victorioasă, bunica dă ultimele explicații domnului Jugureanu despre Costică. Domnișoara Jugureanu care era complet lămurită, fericită în gând pe doamna Scărlătescu și se perfectează cu mare viteză, într'o oglinjoară, între remiză și biroul mișcării. Ca o mașină de cusut, gura bunicii copleșește. Costică este într'a treia secundară, Costică compune poezii, Costică este premiant. Vai, se putea să nu vină Costică în vacanță? Sau, ghinion, să plece din greșală mai departe?

Dintre remiză și biroul mișcării, domnișoara Jugureanu a atras atenția lui Costică și-i semnalează că disează la ora 8 punct vrea să-l întâlnească la denie, lângă clopotniță. Costică a înțeles anevoe, dar a înțeles.

În dosul gării, soarele este mai mult și mai bun. Sautul împarte bucurie de var și trage, spre plopi, cu săgeți de rândunici...

MAXIME ȘI CUGETĂRI

Femeie vrednică cine va afla, mai scumpă este decât pietrele cele mai de preț.

Solomon

Fericirea e să trăiești cu natura s'o admiri, să-ți vorbească și să-i vorbești.

Tolstoi

Nu e o nenorocire mare să faci bine unor nerecunoscători; însă e de nesuportat să fi obligat unui om cinstit.

La Rochefoucauld

Nimic nu conrupe mai lesne ca fericirea. cea mai bună școală este o nenorocire.

Treville

La bătrânețe nu culegi decât ceceai ai semănat în fiecare zi.

R. P. Graty

Oamenii fac cu fericirea acelaș lucru pe care-l fac cu averea lor, le risipesc și pe una și pe cealaltă pentru un viitor îndoelnic căruia îi jertfesc prezentul, singur cert.

D-na de Remusat

Noțiuni elementare de pomicultură

Capitolul II

Introducere

După cum spuneam în articolele precedente, avem în țara noastră peste 48.000.000, arbori fructiferi — după o statistică pomologă veche. Astăzi evident numărul lor a crescut simțitor, nu însă în aceeași măsură și producția lor din punct de vedere calitativ și cantitativ.

Școalele de agricultură de toate gradele, fermele moderne ale statului, camerele agricole județene, armata de agronomi specializați care au împănat țara noastră, se

ziare, etc), nu aveau unde primi lumina necesară în munca ce o prestau fără folos.

De aceea și nivelul e cu mult mai mic în raport cu progresul realizat de alte state, de exemplu: Franța, Belgia, America, Germania, etc.

Sociim interesante cunoștințele pomologe, mai ales la penitenciare, unde infractorul vine să se corecteze, să se adapteze mediului corect și disciplinat, precum și adesea să învețe o meserie, ori să se specializeze în ea și ca un stimulent puternic pentru acei ce se devotează

străduiesc din răspuți să determine pe agricultori să se ocupe serios de plantarea și creșterea rațională a pomilor fructiferi, precum și a altor culturi.

Această ofensivă agricolă e pornită și pe calea undelor nevăzute; specialiști destoinici vin la microfonul românesc și dau detalii ample pentru agricultura noastră în general.

Poate, ignoranța multor cultivatori de pomi roditori se datorește faptului că în țara noastră, până acum câțiva ani, dela înființarea ofensivei agrare, preconizată de ministerul domeniilor și a unor publicații (broșuri,

agriculturei prin meseria adoptată în penitenciar, făcându-i să gândească serios la foloasele ce le-ar putea trage și dâșii dacă vor schimba felul de viață și vor intra în cea normală, apucându-se sănătos și cu dor de meseria învățată aci.

Comparând cele explicate aci și văzute pe teren în timpul deținerii lor, cu acele culturi și munci făcute afară, deci în mod primitiv, fără rost și profit rentabil, vor înțelege și vor pricepe că fără muncă cinstită și știință, nu se poate realiza nimic.

Progresele febrile ce le fac țările vecine și țările din

occident pentru a se emancipa, cât mai mult posibil, de importurile străine, trebuie cel puțin în aceiași măsură să ne deștepte și pe noi.

Bătrânii noștri ne istorisesc că fără noastră avea mari și frumoase grădini, adevărate bogății. Astfel că multe din ele formau un adevărat cosmopolitism arboricol. Astăzi, spre regretul tuturor, cea mai mare parte din aceste grădini au rămas părăsite; din acest motiv și varietățile timpurii s'au pierdut în praful uitării.

Iată pentru ce trebuie să învățăm cum să refacem bogățiile noastre și să ridicăm prestigiul țării noastre, recunoscută eminentă agricolă.

Așa dar, în continuarea articolului precedent, voi începe a da explicații tot asupra tăerii.

Dacă seva are tendință să se urce, părțile de jos ale pomului vor fi prost hrănite de sevă și implicit vor suferi. Neajunsul acesta urmează să-l modificăm noi.

Trebuie să știm: a) craca fără fructe, crește mai viguroasă decât una încărcată cu fructe. Și se poate curmă rădăcina dacă vom aștepta boboci cu floare pe crăcile viguroase și fără fructe, iar pe cele încărcate să se rușă o parte din fructe.

b) O cracă în formație are nevoie de mai multă sevă decât una deja formată, precum o cracă fără fructe atrage mai multă sevă decât una încărcată cu fructe.

c) Fiecare parte a pomului are nevoie de o cantitate convenabilă de sevă. Rămâne ca noi să repartizăm cantitatea necesară de sevă.

d) Pomul, ca să prindă vigoarea necesară, trebuie ca prin mijlocirea noastră să-i repartizăm seva astfel ca ea să circule prin organele lemnului în cele mai bune condițiuni.

e) Dacă seva va circula dimpotrivă jenantă, adică îndrumată după necesitate, nu după placul ei, atunci ochii de pe ramuri se vor transforma mai repede în boboci de fructe.

f) Numai o circulație moderată a sevei, va permite ca bobocii de floare să se constituie în stare perfectă.

g) Cu cât crăcile de pe un pom viguros se vor tăia mai scurte, cu atât cele care vor da din ochii lăsați, vor fi mai viguroase și mai drepte. În acest caz fructificarea este amânată.

h) Pomii prea viguroși trebuie să fie tăiați scurt ca să se fortifice prin nouii lăstari mai viguroși.

Când într'un pom avem două crăci crescute paralel, însă una mai lungă decât alta, să se taie scurtă cea mai puternică și mai lungă, iar cealaltă slabă care a rămas în urmă, să se lase mai lungă ca s'o poată ajunge pe cealaltă.

Când facem această tăere, ne bazăm pe principiul următor: cu cât o cracă va avea pe dânsa mai multe frunze și lăstari, cu atât acea cracă sau ramură va crește mai puternică.

Pomicultorul priceput va aranja ca pomii să primească forma cea mai convenabilă din punct de vedere estetic

și al producției.

Prin urmare, el va veghea ca seva să fie repartizată în părți egale în toate ramificațiile pomului.

Pomii sunt ca oamenii, cu cât vor crește mai prost, deci schingiuiți, cu atât vor deveni mai slabi și de aci și producția diminuată dacă nu redusă total, atât

Deținuți agricultori la munca câmpului

cantitativ cât și calitativ.

La varietățile viguroase, mare atenție. Formele cer cu totul îngrijiri speciale. Și cel ce nu se bizue pe arta tăietului să nu încerce, pentru că lucrarea lui nu numai că va fi zădărnicită prin nepricepere, dar va suferi și pagubă pentru că în acest caz pomul cionțit aiurea, nu va da nici formă nici fructe.

Pomii formați se plantează la distanțe cari variază după forma ce voim a le-o da.

Crăcile vor fi distanțate după regula tăerii; astfel ca aerul și lumina să poată ajunge cu ușurință la toate ramificațiile.

Să se păstreze tuturor crăcilor cari formează scheletul pomului, despărțiri îndestulătoare.

Fructificarea unui pom va fi întârziată dacă va avea prea multe crăci, pentru că echilibrul cerut va da mult de lucru pomologului începător în arta tăerii.

Când e vorba de forme libere, alegem piramida, care e o formă foarte frumoasă și care se întrebuințează mai cu seamă la perii cultivați în grădini.

Perii vor fi selecționați, adică aleși, dintre varietățile destul de puternice, pentruca să poată rezista boalelor și ale căror ramuri să poată lua o direcție oblică ridicătoare. Ei se vor planta la distanțe de 3-5 m.

Pentru această formă, pomișorul, la prima tăere va suferi amputarea la : 50-60 cm. deasupra pământului, pe un ochiu opus altoiului. Se vor păstra în timpul vegetației 4-5 lăstari laterali și un lăstar de prelungire sau săgeată cum se mai spune, pentruca pomul sau forma lui să se poată înălța.

O altă măsură în creșterea lui, e să păstrăm echilibrul despre care am vorbit și mai cu seamă să ciupim regulat lăstarii cari ar lua direcții contrarii formei ce-i dăm.

La a doua tăere, prelungirea tulpinei se taie cu 50 cm. deasupra tăerei precedente. Astfel ca din ochii de jos să avem 4-5 crăci laterale noi.

Crăcile laterale se vor tăia la 3, 4, 5 sau 6 ochi, după poziția lor. Se vor tăia mai lungi cele de jos ca cele de sus.

Când crăcile laterale inferioare sunt prea slabe, să se prelungească pe un ochiu așezat la bază și să se aștepte un an, înainte de a forma alte ramuri. Totul ce urmărim în această operație e ca : să păstrăm vara echilibrul în vegetație.

La a treia tăere, prelungirea tulpinei se taie la semn ca și în al doilea an. Crăcile laterale se taie la $\frac{1}{3}$ din prelungirea lor, în partea inferioară pe cele mai lungi. În acest an se vor tăia și ramurile de fruct.

La a patra tăiere și următoarele se întrebuințează acelaș procedeu pentru dobândirea formei voite.

Prelungirea formei se va tăia întotdeauna la un ochiu opus tăierii precedente.

Prelungiile crăcilor care formează scheletul pomului, așezate lateral, să fie tăiate la un ochiu, când se află deasupra ca să se dobândească crăci în afară. Când în locul ochiului lângă care trebuie să tăiem se găsește o rămurică, în formă de țepă, sau un boboc, se va tăia cu 3 ochi deasupra țepii, iar dacă va fi boboc, să se taie deasupra lui.

O altă formă : „Fusul,” întrebuințată pentru perii din grădinile mici.

Tăierea l-a ca la piramidă, la a doua și următoarele prelungirea tulpinei se va scurta în fiecare an la jumătate, sau la $\frac{1}{3}$, câteodată chiar se păstrează întreagă.

Apoi vine desmuguritul ochilor cari sunt vecini de ochiul terminal pentru a favoriza pe cei de mai jos.

Să se facă regulat vara ciupirea lăstarilor. Lăstarii fructiferi la 10-12 cm. iar cei de prelungire laterali, la 40 cm.

Vin apoi formele palisate, adică coordonate pe sârmele din spalier. Descrierea acestor forme e greu de înțeles pe calea scrisului, cere practică efectivă pentru reușită, pentru care renunțăm la mai multe detalii.

Formele diverse dacă sunt estetice și plac ochiului trebuie să știm că sunt greu de format, cer multă îngrijire și timp și apoi noi urmărim fructele în calitate și cantitate. Deaceia vom alege întotdeauna numai formele ușoare și astfel să împăcăm și estetica și producția.

Formele așa zise de fantezie, ca palmete cu ramuri încrucișate, forma de : liră, litere, vase și câte alte forme demne de admirație, să le lăsăm pe seama celor care iubesc simetria și au pasiunea și timpul necesar să se ocupe de această artă, învingând indiscutabil toate greutățile.

Pomii cari nu au fost îngrijiți, cari au fost neglijati dintr'un motiv sau altul, se pot restaura, însă nu numai, varietățile tinere ci chiar acele cu vegetație puternică.

Restaurarea se face prin realtoire și prin îngrășarea solului care să activeze vegetația la pomii tineri, slabi. E bine ca pomii prea bătrâni să fie înlocuiți.

La pomii cu coroana defectuoasă, adică rău formată, se vor tăia toate crăcile deformate mai de jos de locul de unde încep să fie defectuoase,

Crăcile de jos să fie lăsate mai lungi decât cele de sus. În primăvară să se lase doar acei lăstari cari sunt bine dezvoltați și puternici, cari vor forma prelungirea coroanei pomului.

Pomii reînouiți prin altoire, vor avea crăci scurte adică acelea care constituie forma și care vor fi realtoite la bază.

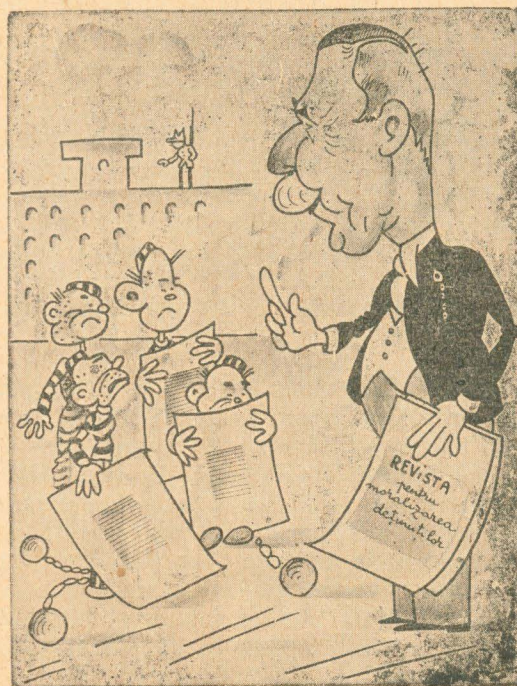
Altoirea de obicei se face în despicătură, în coroană (peri, meri și pruni, în ochiu pe scoarțe tinere (pericul și caisul.)

Eduard Popovici

Agronom

Directorul Penitenciarului

Caransebeș.

CUM NE PUTEM FERI DE BOALELE MOLIPSITOARE

de DR. URECHIA

OFTICA (ATACUL)

Oftica sau atacul este una din boalele molipsitoare cari seceră mai mulți oameni. În medicină poartă numele de *tuberculoză a plămânilor*.

Oftica omoară mai mulți oameni la orașe ca la sate, și mai ales dintre cei săraci. La București, bunăoară, din 10.000 de locuitori mor pe an, de oftică, vre-o 5—6 mii de oameni. La țară nu se știe bine câți, dar ceeace se știe e că mor și aci destui. Așa că trebuie să cercetăm cu luare aminte, care e pricina acestei boale și cari's mijloacele prin cari ne-am putea feri de ea.

Cum ajunge cineva ofticos?

Ca să ajungă cineva ofticos, trebuiesc împlinite două lucruri, și anume:

I. *slăbirea firii lui;*

II. *băgarea (introducția) seminței de oftică în corp.*
Să cercetăm pe rând aceste două condiții.

I. Slăbirea firii.

Omul slab de fire, de fel, de *constituție*, cum zic doctorii, este aplicat către oftică. Slăbirea firii (constituției) poate veni din mai multe pricini, și mai ales *din naștere, din o casă nesănătoasă, din mâncare rea și neîndestulătoare, din traiu rău precum și din unele boale.*

1. *Slăbiciunea din naștere.* Copilul născut din tată ofticos sau din mamă ofticoasă se naște slab de fire (constituție) și aplicat spre oftică. Copilul moștenește dela tată-său ori dela mamă sa o aplicare (o predispoziție, cum se mai zice) către oftică.

Dacă se întâmplă ca un asemenea copil să bage în el sămânța de oftică, acest copil ușor ajunge ofticos, pentrucă această sămânță găsește un corp aplicat (predispus) către oftică, un corp în care se va putea desvolta. Și cum în casa părinților săi, din care unul am presupus că este ofticos, se află berechet sămânța de oftică, înțelegem de ce așa de deseori copiii ofticoșilor ajung și ei ofticoși.

2. *Slăbiciune din pricina casei nesănătoase, hranei rele, traiului rău.* Casa nesănătoasă, hrana rea, traiul rău sărăcia într'un cuvânt, slăbesc mult firea (constituția) noastră și ne fac astfel aplicați, la boale, la oftică mai ales. Acei cari trăiesc și lucrează în ateliere fără soare, în odăi mici și fără aer primenit acolo unde este înghesuială, acolo unde nu este curățenie, acei cari nu mănâncă destul, sau mănâncă lucruri neîntăritoare, acei cari muncesc peste puterile lor, toți aceștia își văd firea lor slăbind din ce în ce, până ce dau în oftică.

3. *Slăbiciune din pricina unor boale.*

Firea noastră mai poate fi slăbită, în afară de moștenire și traiu rău și de către unele boale. Bunăoară acei cari au zăcut de pojar, de tuse măgărească, de junghiu, sunt mai aplicați la oftică ca alții. Inșă, dintre toate boalele, *alcoolismul* (patima beției) este aceea care duce mai sigur ca toate la oftică. O mare parte din cei alcoolici (din cei cu patima beției) dau în oftică și se prăpădesc curând.

II. Sămânța ofticeii.

Nu-i destul ca cineva să fie slab de fire (de constituție), pentruca să capete oftica, nu-i destul aplicarea către această boală pentru a o și avea, mai trebuie și sămânța. Omul murdar este, firește, aplicat spre păduchi, dar oricât de murdar o fi, până ce nu ia de undeva sămânța de păduchi (lindini or chiar păduchi,) până atunci el nu face păduchi. Tot așa și cu cel slab din fire: nu face oftică, până ce nu ia sămânța de oftică. De unde poate lua omul sămânța de oftică? — Din nenorocire, sămânța de oftică este destulă în lume. Sămânța de oftică se află, bunăoară, în aerul pe care îl băgăm în plămâni noștri. De unde?, — Dela cei ofticoși, bolnavi care împrăștie sămânța de oftică în lume

Cum împrăștie ofticosul sămânța de oftică în aer?

Ofticosul are plămâni săi mâncați de oftică. Ofticosul tușește, și tușind scoate flegmă urâtă. Flegma asta vine din plămâni și anume tocmai din părțile mâncați de oftică. În această flegmă se află multă sămânță de oftică. În adevăr, cu un ochian bun o și putem vedea aci. Ofticosul leapădă această flegmă plină de sămânță pe jos, pe scândurile odăiei, pe pământ. Iar flegma se usucă, uscată se prăfuște și în urmă prin ajutorul vântului și a mersului oameșilor se ridică în sus, în aer. Care vasăzică în aerul locului în care un ofticos a scuipat pe jos are să fie praf din flegma acestuia. Dar am arătat că în această flegmă este sămânța de oftică, așa dar sămânța o să fie și în praful de flegmă, o să fie și în aerul în care acest praf se ridică.

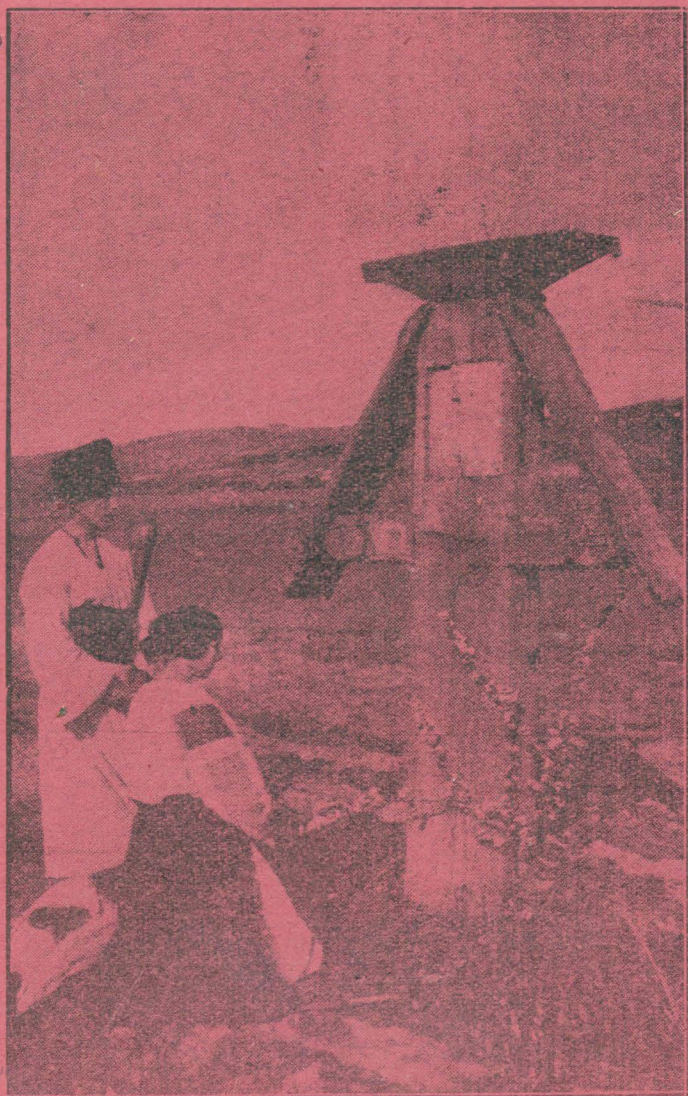
Presupuneți acum că un om sănătos răsuflă într'un asemenea aer. Ce are să se întâmple? Răsuflând, omul trage în plămâni săi aer cu sămânța de oftică, și dacă e slab de fire (constituție), sămânța aceasta are să prindă, să crească și omul are să ajungă ofticos.

Sămânța de oftică poate lua omul nu numai din aer dar și din unele mâncăruri, anume din carnea vacilor și a porcilor bolnavi de oftică, precum și din laptele animalelor bolnave de această boală.

(Urmare în numărul viitor)

Din operele nemuritoare ale genialului N. Grigorescu.

Troiță la drum de țară